

YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABI

Yəhudi dilində

Biblia Hebraica Stuttgartensia: SESB Version. Electronic ed. Stuttgart:

© German Bible Society, 2003

Azərbaycan dilində

© Azərbaycan Bibliya Cəmiyyəti

Ləzgi dilində

© IBT Moscow

Rutul dilində

© IBT Moscow

Saxur dilində

© IBT Moscow

Tat dilində

© Kitab Şirkəti

Talış dilində

© Kitab Şirkəti

**YUNUS PEYÇƏMBƏRİN
KİTABI**

YUNUS

PEYĞƏMBƏRİN KİTABI

GİRİŞ

«Yunus» Kitab Allahın əmrinə tabe olmaq istəməyən Yunus peyğəmbərin başına gələn əhvalatlardan bəhs edir.

Allah ona möhtəşəm Aşşur imperatorluğunun paytaxtı Nineva şəhərinə getməyi buyurmuşdu. Yunus Ninevalılara, Allahın istəyini çatdırmalı idi. Allah onlardan tövbə etmələrini istəyirdi. O dövrdə Aşşur İsrailin qatı düşməni idi. Buna görə də Yunus Allahın sözünü oradakılara çatdırmaq istəmirdi. Çünki o, Allahın rəhmli olmasına əmin idi. Bilirdi ki, Ninevalılar tövbə etsə, Allah onları məhv etməz.

Amma Yunusun başına bir neçə dəhşətli hadisələr gəldikdən sonra, nəhayət, Yunus məcburiyyət qarşısında qalaraq Allaha itaət etdi. O şəhərə girib “Nineva qırx gündən sonra dağılacaq!” deyib, peyğəmbərlik etdi. Amma Yunusun peyğəmbərliyi yerinə yetməyəndə bu onu çox qəzəbləndirdi, Allah isə ona ibrət dərsi verdi.

Bu kitabdan aydın görünür ki, Allah təkcə İsrail xalqını deyil, bütün bəşəriyyəti cəzalandırmaq və məhv etmək əvəzinə bağışlamaq və xilas etmək istəyir.

Kitabın məzmunu:

- 1:1-17 Yunusun çağırışı və itaətsizliyi
- 2:1-10 Yunusun tövbəsi və xilas
- 3:1-10 Ninevalıların tövbə etməsi
- 4:1-11 Allahın Ninevalılara rəhmi

YUNUS PEYĠƏMBƏRİN
KİTABİ

Yəhudi dilində

יונה

- 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אָמִתַּי לֵאמֹר:
- 2 קוּם לְךָ אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רַעְתָּם לִפְנֵי:
- 3 וַיֵּקֶם יוֹנָה לְבָרֶךְ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֹנִיָּה בָאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לִבּוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה:
- 4 וַיְהִי הַטָּיִל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הָיָם וַיְהִי סַעַר־גְּדוֹל בַּיָּם וַהֲאֹנִיָּה חֹשֶׁבֶה לְהִשָּׁבֵר:
- 5 וַיִּירָאוּ הַמַּלְחִים וַיַּזְעִקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו וַיַּטְלוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאֹנִיָּה אֶל־הָיָם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְכְּתִי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדִם:
- 6 וַיִּקְרַב אֵלָיו רֶב־הַחִבֵּל וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יַתְעַשֶּׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֶאֱבָד:
- 7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גּוֹרָלוֹת וְנִדְעָה בְּשִׁלְמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפְּלוּ גּוֹרָלוֹת וַיַּפֵּל הַגּוֹרֵל עַל־יוֹנָה:
- 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי־הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מֶה־מְלַאכְתְּךָ וּמֵאֵן תִּבּוֹא מֶה אֶרֶץ וְאִי־מִזֶּה עִם אֶתָּה:
- 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַבְרִי אָנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יֹרָא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הָיָם וְאֶת־הַיָּבֵשָׁה:
- 10 וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְּדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֶה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֵרַח כִּי הִגִּיד לָהֶם:

11 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מִה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הֵימָּה מִעֲלִינוּ כִּי הֵימָּה הוֹלֵךְ
וְסֹעֵר:

12 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הֵימָּה מִעֲלֵיכֶם כִּי
יֹדַע אָנִי כִּי בְשָׁלִי הַסֹּעֵר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם:

13 וַיַּחֲתֲרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבֶּשֶׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הֵימָּה הוֹלֵךְ
וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם:

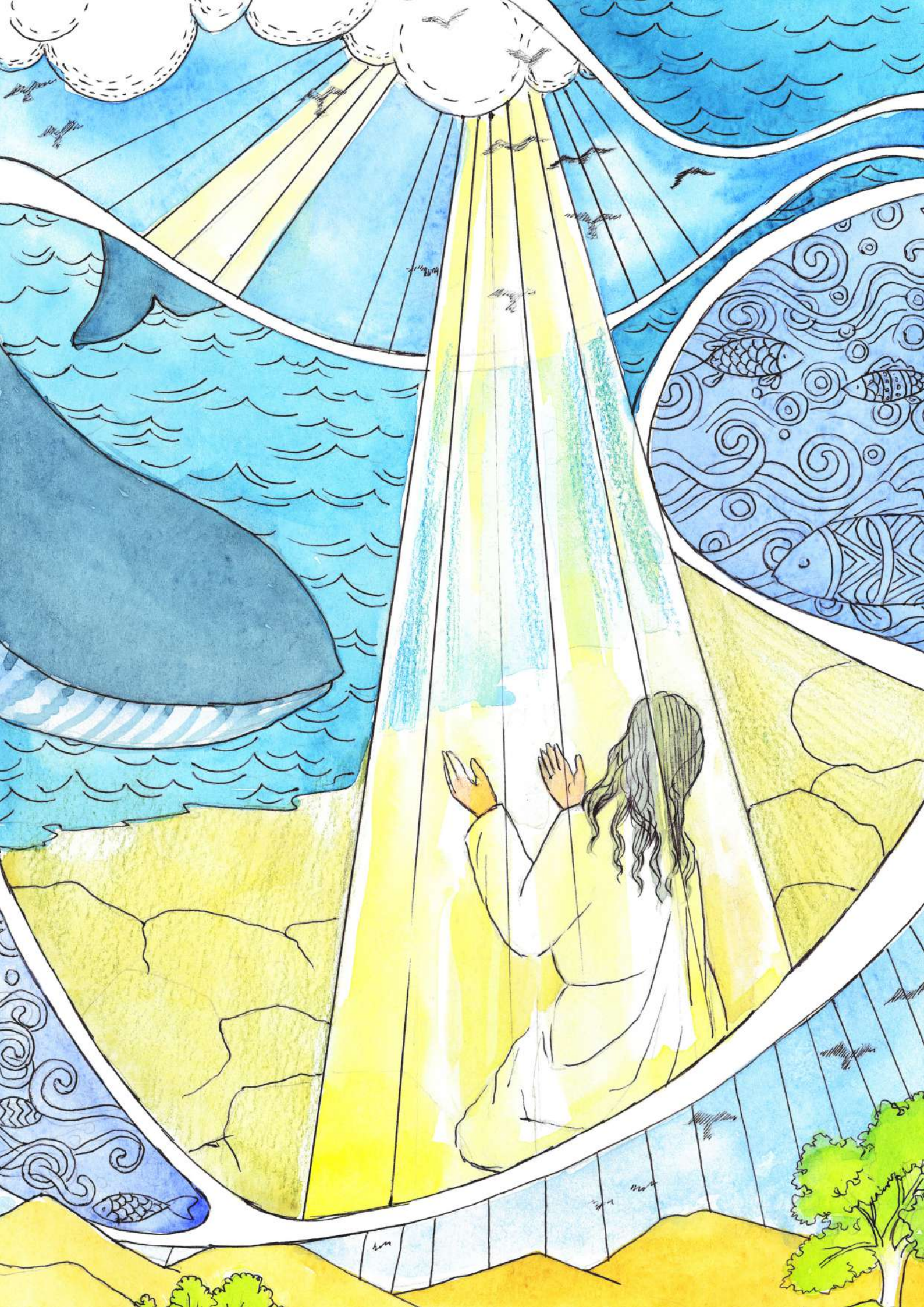
14 וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אֲנָהּ יְהוָה אֱלֹהֵי נַאֲבָדָה בְּנִפְשִׁי
הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָם נִקְיָא כִּי־אַתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר
חִפְצָתָ עָשִׂיתָ:

15 וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיִּטְלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הֵימָּה מִזְעָפוֹ:

16 וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יְרֵאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה
וַיִּדְּרוּ נְדָרִים:

- 1 וַיִּמָּן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לְבַלְעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת:
- 2 וַיִּתְּפַלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמַּעַי הַדָּגָה:
- 3 וַיֹּאמֶר
- 4 קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי
מִבֶּטֶן שָׁאוֹל שׁוֹעֲתִי שְׁמַעַתָּ קוֹלִי:
וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה בְּלִבִּי יָמִים
כָּל־מִשְׁבְּרִיד וְגִלְיָד
עָלִי עָבְרוּ:
וַאֲנִי אֲמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
אֶל־הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ:
וַתְּהוֹם יִסְבִּבֵּנִי
אֶפְפוֹנִי מִיָּם עַד־נֶפֶשׁ
סוּף חָבוּשׁ לְרַאשֵׁי:
לְקַצְבֵּי הָרִים יִרְדְּתִי
וַתַּעַל מִשְׁחַת חַיִּי
בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נֶפְשִׁי
וַתָּבֹא אֵלַי תְּפִלָּתִי
מִשְׁמְרִים הַבְּלִי־שׁוֹא
וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ
אֲשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלֶּמָּה
וַיֹּאמֶר יְהוָה לָדָג וַיִּקָּא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבֶּשָׁה:
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- ס
- פ
- 11

- 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שְׁנִית לֵאמֹר:
- 2 קוּם לֶךְ אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקֹרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה
אֲשֶׁר אֲנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ:
- 3 וַיִּקַּם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוָה כְּדַבֵּר יְהוָה וְנִינְוָה הִיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה
לְאֱלֹהִים מִהֶלֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים:
- 4 וַיַּחֲלֵ יוֹנָה לָבוֹא בָעִיר מִהֶלֶךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד
אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוָה נִהְפָּכֶת:
- 5 וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי נִינְוָה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שָׂקִים
מִגְדוֹלָם וְעַד־קִטְנָם:
- 6 וַיִּגַע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוָה וַיִּקַּם מִכְסָּאוֹ וַיַּעֲבֵר אֶדְרֵתּוֹ מֵעַלְיוֹ
וַיִּבֶס שֹׁק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאָפֶר:
- 7 וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוָה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וַיִּגְדְּלוּ לֵאמֹר הָאָדָם
וְהַבְּהֵמָה הַבֶּקֶר וְהָעֶזְאֵן אֶל־יִטְעֶמּוּ מֵאֹמָה אֶל־יָרְעוּ וַיָּמִים אֶל־
יִשְׁתּוּ:
- 8 וַיִּתְכַּסּוּ שָׂקִים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בַּחֲזָקָה
וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדֶּרֶכוֹ הִרְעָה וּמִן־הַחֲמֵס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם:
- 9 מִי־יֹדַע יָשׁוּב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד:
- 10 וַיֵּרָא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדֶּרֶכָם הִרְעָה וַיִּנָּחֵם
הָאֱלֹהִים עַל־הִרְעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה:

- 1 וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיַּחַר לוֹ:
- 2 וַיִּתְּפֹלֵל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־אַתָּה דְּבָרִי עַד־הַיּוֹתִי עַל־
אֲדָמָתִי עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לַבִּרְחַת תַּרְשִׁישָׁה כִּי יִדְעָתִי כִּי אַתָּה אֱלֹ־
חֲנוּן וְרַחוּם אָרְךָ אַפִּים וְרַב־חֶסֶד וְנָחָם עַל־הָרָעָה:
- 3 וַעֲתָה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיִּי: ס
- 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵהִיטֵב חָרָה לָךְ:
- 5 וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֹכָה וַיֵּשֶׁב
תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה מֶה־יְהִיָּה בָּעִיר:
- 6 וַיִּמָּן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקְיוֹן וַיַּעַל מֵעַל לַיּוֹנָה לַהֲיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ
לְהַצִּיל לוֹ מִרַעְתּוֹ וַיִּשְׁמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקְיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה:
- 7 וַיִּמָּן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלֹות הַשָּׁחַר לַמַּחֲרַת וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקְיוֹן
וַיִּיבֹשׁ:
- 8 וַיְהִי כַּזֶּרֶחַ הַשָּׁמֶשׁ וַיִּמָּן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חָרִישִׁית וַתֵּךְ הַשָּׁמֶשׁ
עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְּעַלֶּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוֹת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי
מֵחַיִּי:
- 9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הֵהִיטֵב חָרָה לָךְ עַל־הַקִּיקְיוֹן וַיֹּאמֶר
הֵיטֵב חָרָה־לִּי עַד־מוֹת:
- 10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חֹסֶת עַל־הַקִּיקְיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עֲמִלְתָּ בּוֹ וְלֹא
גִדַּלְתָּ שִׁבּוֹן־לִילָה הִיא וּבּוֹן־לִילָה אֲבָד:
- 11 וְאַנִּי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשְׁבֶּה הָרַבָּה
מִשְׁתִּים־עֹשִׂיָה רַבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יָמִינוֹ לְשִׁמְאֹלּוֹ
וּבִהֲמָה רַבָּה:

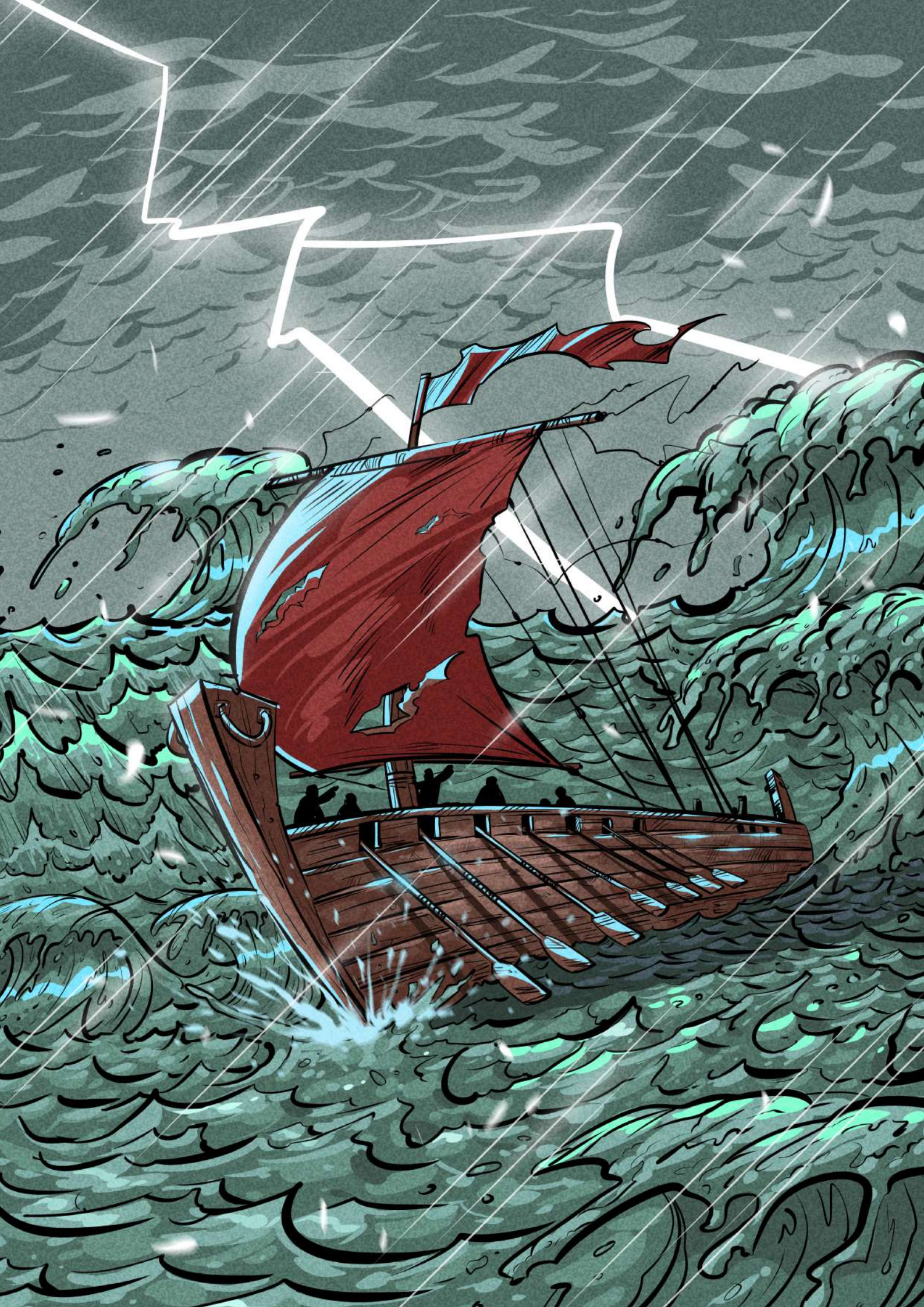
YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABI

Azərbaycan dilində

Yunusun çağırışı və itaətsizliyi

- 1 Rəbbin sözü Amittay oğlu Yunusa nazil oldu:
- 2 «Qalx, Ninevaya – o böyük şəhərə get və ona qarşı car çək, çünki oradakıların pisliyi gəlib Mənə qədər çatmışdır».
- 3 Lakin Yunus Rəbbin hüsurundan Tarşişə qaçmaq üçün qalxdı. Yafoya enib Tarşişə gedən bir gəmi tapdı. Yol haqqını verib Rəbbin hüsurundan getmək üçün onlarla birlikdə Tarşişə gedən gəmiyə mindi.
- 4 Lakin Rəbb dəniz üzərində güclü külək qaldırdı, dənizdə böyük bir fırtına qopdu və gəmi az qala parçalanacaqdı.
- 5 Gəmiçilər qorxuya düşüb hər biri öz allahını çağırdı və gəmi yüngülləşsin deyə orada olan yükləri dənizə atdılar. Yunus isə gəminin aşağı hissəsinə enmişdi və uzanıb bərk yuxuya getmişdi.
- 6 Gəmi rəisi onun yanına gəlib dedi: «Sən nə yatırsan? Qalx, öz allahını çağır. Bəlkə sənin allahın bizi yada salar və biz məhv olmarıq».
- 7 Gəmiçilər bir-birlərinə dedi: «Gəlin püşk ataq, görək kimə görə bu bəla başımıza gəldi?» Püşk atdılar və püşk Yunusa düşdü.
- 8 O zaman Yunusdan soruşdular: «Bizə de, başımıza gələn bu bəla kimə görədir? Sənin sənətin nədir? Haradan gəlirsən? Vətənin haradır? Hansı xalqdansan?»
- 9 Yunus cavab verdi: «Mən İbraniyəm. Dənizi və torpağı yaradan göylərin Allahı Rəbdən qorxuram».
- 10 Onlar çox qorxdı və dedi: «Sən bunu nə üçün etdin?» Çünki Yunusun Rəbdən uzaqlaşmaq üçün qaçdığını bilirdilər, bunu onlara özü nəql etmişdi.

- 11 Dəniz get-gedə coşduğuna görə onlar Yunusdan soruşdular: «Səninlə nə edək ki, dəniz qarşımızda sakitləşsin?»
- 12 Yunus onlara dedi: «Məni götürüb dənizə atın, onda dəniz qarşınızda sakitləşər, çünki bilirəm, bu böyük fırtına mənə görə baş verib».
- 13 Lakin gəmiçilər sahilə yan almaq üçün səylə avar çəkməyə başladı, amma bacarmadı. Ona görə ki dəniz onlara qarşı get-gedə coşurdu.
- 14 O zaman onlar Rəbbə fəryad edərək dedilər: «Ya Rəbb, Sənə yalvarırıq, qoyma bu adamın canından ötrü məhv olaq. Günahsız qan üstümüzdə qalmasın! Çünki Sən, ya Rəbb, Öz istədiyini etmisən».
- 15 Onlar Yunusu götürüb dənizə atdı və dənizdəki fırtına yatdı.
- 16 Onda adamlar Rəbdən bərk qorxdı və Rəbbə qurban təqdim edərək əhd etdi.
- 17 Yunusu udmaq üçün Rəbb böyük bir balıq yetirdi və Yunus üç gün-üç gecə balığın qarnında qaldı.gedə coşurdu.

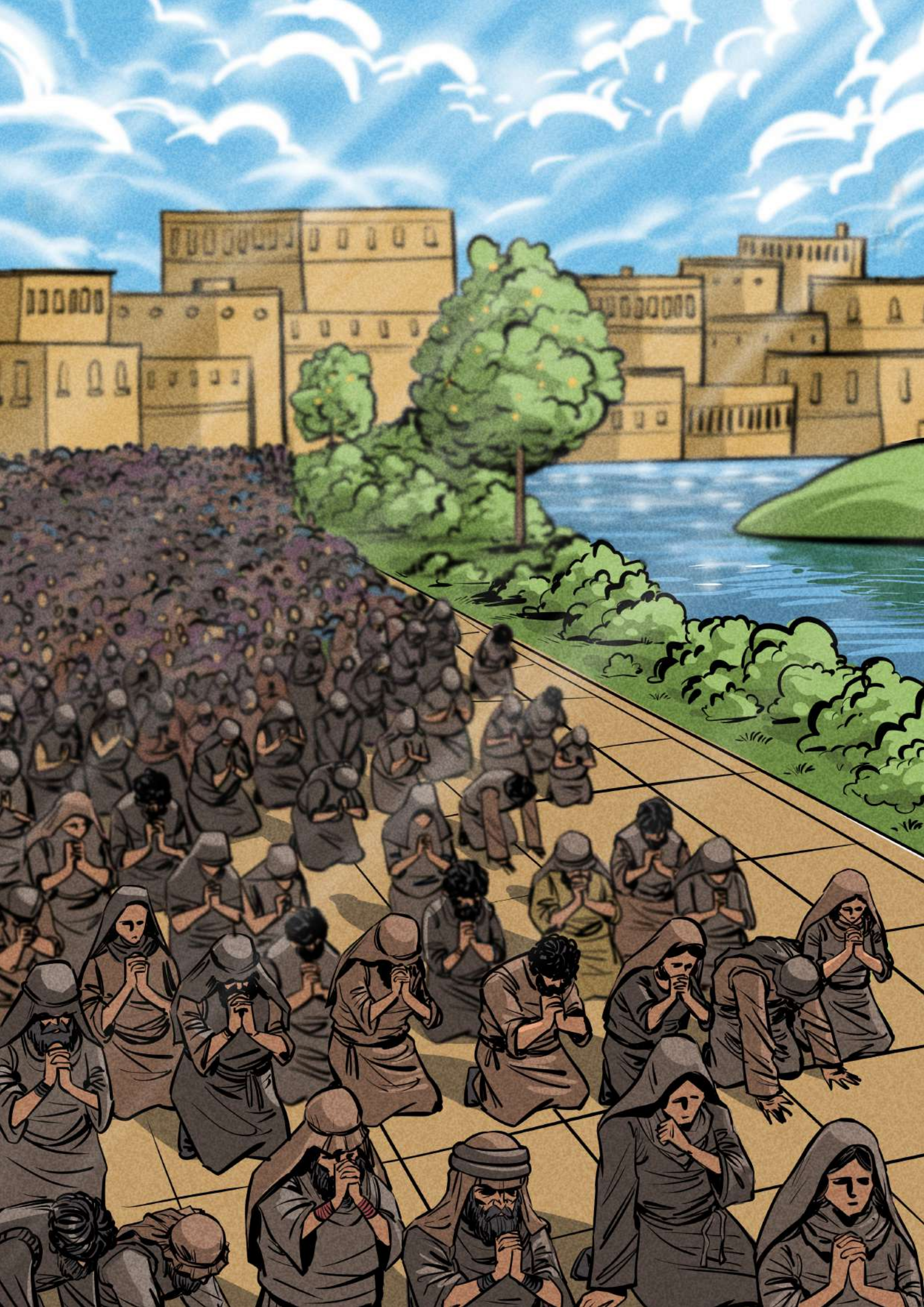

2

Yunusun tövbəsi və xilas

- 1 Yunus balığın qarnından Allahı Rəbbə dua edib dedi:
- 2 «Əzab içində Rəbbi çağırdım,
O mənə cavab verdi.
Ölülər diyarının bağrından fəryad etdim,
Sən mənim səsimi eşitdin.
- 3 Sən məni dərinə, dənizin qoynuna atdın,
Məni sellər sarıdı,
Sənin bütün ləpələrin və dalğaların
Üstümdən keçdi.
- 4 Mən dedim: “Sənin gözlərinin önündən qovuldum”,
Lakin yenə Sənin müqəddəs məbədini görəcəyəm.
- 5 Nəfəsim kəsilənə qədər məni sular bürüdü,
Məni dərinliklər aldı,
Başıma yosunlar sarıldı.
- 6 Dağların dibinə qədər endim,
Arxamca əbədilik dünya bağlandı.
Lakin, ya Rəbb Allahım, Sən canımı dərin çuxurdan çıxartdın.
- 7 Daxilimdə canım üzüləndə Rəbbə üz tutdum,
Mənim duam Sənə,
Sənin müqəddəs məbədinə çatdı.
- 8 Puç olan bütlərə səcdə edənlər
Onlara verilən lütfdən imtina edərlər.
- 9 Amma mən Sənə şükür nəğməsi ilə qurban gətirəcəyəm,
Əhdimi yerinə yetirəcəyəm.
Xilas Rəbdədir!»
- 10 Rəbb balığa əmr etdi və balıq Yunusu ağzından quruya
qaytardı.

3

Ninevalıların tövbə etməsi

- 1 Rəbbin sözü Yunusa ikinci dəfə nazil oldu:
- 2 «Qalx, Ninevaya – o böyük şəhərə get və sənə söyləyəcəyim sözləri onlara car çək».
- 3 Yunus Rəbbin sözünə görə qalxıb Ninevaya getdi. Nineva Allahın nəzərində böyük şəhər idi. Oranı üç günə gəzib-dolaşmaq olardı.
- 4 Yunus şəhəri gəzməyə başlayıb bir günlük yol getdi və car çəkərək dedi: «Qırx gündən sonra Nineva dağılacaq!»
- 5 Ninevalılar Allaha inandılar, oruc elan edərək böyükdən kiçiyə qədər hamı çul geyindi.
- 6 Bu xəbər Nineva padşahına çatanda o, taxtından qalxaraq şahlıq libasını əynindən çıxartdı və çul geyinib külün üstündə oturdu.
- 7 Padşah özünün və əyanlarının adından buyurdu ki, Ninevada elan edib desinlər: «Nə insanlar, nə heyvanlar, nə mal-qara, nə də ki qoyun-keçi heç nə yeməsin, otlağa getməsin və su içməsin.
- 8 İnsanlar da, heyvanlar da çul geyinsin və var gücləri ilə Allaha fəryad etsin. Hər kəs öz pis yolundan və əllərinin zorakılığından dönsün.
- 9 Kim bilir, bəlkə Allah rəhmə gəlib, qızğın qəzəbini bizdən döndərər və biz məhv olmarıq».
- 10 Allah onların işlərini, pis yoldan döndüklərini gördü. Ona görə də rəhm edib əvvəlcə onların üstünə göndərmək istədiyi bəlanı göndərmədi.

Allahın Ninevalılara rəhmi

- 1 Bu iş Yunusun heç xoşuna gəlmədi və o hirsləndi.
- 2 O, Rəbbə dua edərək dedi: «Ya Rəbb! Mən hələ ölkəmdə ikən bunu demirdimmi? Buna görə də mən Tarşişə qaçdım, çünki bilirdim, Sən lütfkar, rəhmli, hədsiz səbirli, bol məhəbbətli Allahsan və rəhm edib bəla göndərməzsən.
- 3 İndi isə, ya Rəbb, yalvarıram, mənim canımı al, çünki mənim üçün yaşamaqdansa, ölmək yaxşıdır».
- 4 Rəbb dedi: «Hirslənməyin yaxşı işdirmi?»
- 5 Yunus şəhərdən çıxdı və şəhərin şərq tərəfində oturdu. Orada özünə çardağ düzəldib kölgəsində oturdu ki, şəhərdə nə baş verəcəyini görsün.
- 6 Rəbb Allah Yunusun başı üstünə qalxıb kölgə salmaq və onu pis halından qurtarmaq üçün bir gənəgərçək bitkisi yetirdi. Yunus bu bitkiyə görə çox sevindi.
- 7 Lakin ertəsi gün sübh tezdən Allah bir bitki qurdu yetirdi. Qurd bitkini içindən yedi və bitki qurudu.
- 8 Günəş çıxanda Allah isti səmum küləyi yetirdi. Günəş onun başını yandırdı və o taqətdən düşüb özü üçün ölüm diləyərək dedi: «Mənim üçün yaşamaqdansa ölmək yaxşıdır».
- 9 Allah Yunusa dedi: «Məgər sən bu bitkiyə görə hirslənməyin yaxşı işdirmi?» O dedi: «Əlbəttə, yaxşıdır, elə hirsləndim ki, az qala öləm».
- 10 Onda Rəbb dedi: «Sən zəhmətini çəkmədiyin və yetişdirmədiyin, bir gecədə bitən və bir gecədə məhv olan bitkiyə acıyırsan.
- 11 Bəs sağ əlini sol əlindən ayıra bilməyən yüz iyirmi mindən çox insanın və çoxlu heyvanın yaşadığı böyük şəhər Ninevaya Mən necə acımayım?»

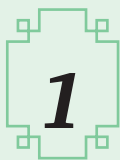

YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABI

Ləzgi dilində

ЮНУС ПАЙГЪАМБАРДИН
КТАБ

Лезги чІалал

Юнус пайгъамбарди Реббидин чІалаз килиг тавун

- 1 Амитаян хва Юнусав Реббидин гаф агакьна:
- 2 «Къарагъ, чІехи шегъер Ниневдиз алад! Заз адан агъалийрин чІуру крарикай ван хъана. Вуна абуруз акси яз вязер ая!»
- 3 Реббидин вилерикай Таршишдиз катун патал Юнус къарагъна, Яфадиз фена, ана адаз Таршишдиз физвай гими жагъана. Реббидин вилерикай Таршишдиз катун патал ам, фидай рекъин гъакъини гана, гимидиз акъахна.
- 4 Амма Реббиди гъуълел пехъи гар къарагъарна, зурба тІурфан акъалтна ва гими кукІвар жез са тІимил амай.
- 5 Гимицийриз кичІе хъана, гъарда вичин аллагъриз минетарна ва гими хатадикай хкудун патал пар гъуълуыз гадариз хъана; Юнус, лагъайтІа, гимидин кІане авай са кІвализ эвичІна, ярх хъана, кІеви ахвариз фенвай.
- 6 Адан кылив гимидин чІехиди атана ва адаз лагъана: «Вун вучиз ксанва? Къарагъ, жуван Аллагъдиз минет ая; белки, Аллагъди чун рикІел хкин ва чун телеф тежен».
- 7 Абуру сада садаз лагъана: «Ша, чна, низ килигна и бедбахтвал чи кылел атанвайди ятІа, чирун патал, чип вегъин». Чип вегъена, ам Юнусал аватна.
- 8 Гъа чІавуз адаз лагъана: «Низ килигна чи кылел и бедбахтвал атанвайди я? Ви кар-пеше вуч я, вун гынай атанвайди я? Ви уълкве гына ава, вун гыи халкъдикай я?»
- 9 Юнуса жаваб гана: «Зун чувуд я, за гъуълни къурамат халкънавай цаваравай Аллагъдикай-Реббидикай вил язава».
- 10 Инсанрик зурба кичІевал акатна, абуру Юнусаз лагъана: «Вуна вучиз икІ авуна?» Вучиз лагъайтІа абуруз, Юнуса вичи малумарнавайвал, ам Реббидин вилерикай катзавайди чир хъана.

- 11 Гъавиляй абуру адавай хабар къуна: «Гъуьлуь чун секиндиз тун патал, чна ваз вуч ийин?» Гъар гъикІ ятІани гъуьлуьн лепейрин къативал элекъзавачир.
- 12 Гъа чІавуз Юнуса абуруз лагъана: «Зун къуна гъуьлуьз гадара, куьн патал гъуьл секин жеда, вучиз лагъайтІа заз чизва хьи, куь кьилел и чІехи тІурфан заз килигна атанвайди я».
- 13 ЯтІани и инсанри, кърехдив агакъун патал вири къуват эцигна къусуйралди яд хчализ гатІунна, амма абурувай жезвачир, вучиз лагъайтІа абуруз акси яз гъуьлуь вичин пехъивал авун давамарзавай.
- 14 Гъа чІавуз абуру Реббидиз дад-бидад авуна лагъана: «Минет хъурай Ваз, Ребби, чна и са касдин чан къачуна лугъуз чун рекъидайвал ийимир, тахсир квачир иви авадарна лугъуз чак тахсир кутамир, вучиз лагъайтІа Вуна, Ребби, Ваз гъикІ хъана кІанзаватІа, гъакІ ийизва».
- 15 Абуру Юнус къуна гъуьлуьз гадарна; пехъи гъуьл секин хъхъана.
- 16 А инсанриз Реббидихъай зурбадаказ кичІе хъана, абуру Реббидиз къурбандар гана ва вядера хиве къуна.

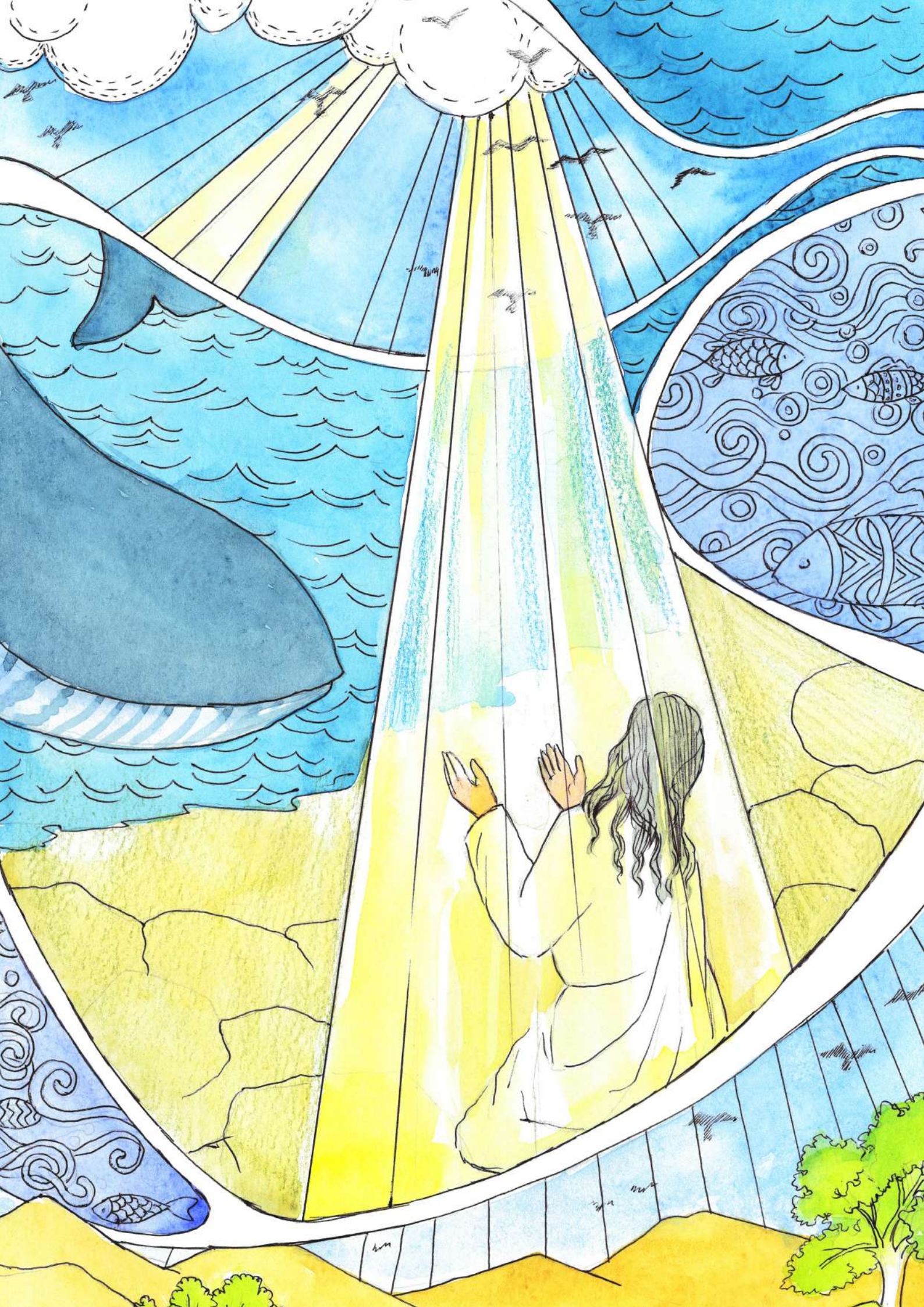
Юнусан дуьа

- 1 Реббиди гъуьлуьн са зурба гъетрез Юнус пайгъамбар туькъуьн ая лагъана. Ам пуд юкъузни пуд йифиз гъетрен руфуна амукъна.

- 2 Ада гъетрен руфунай вичин Аллагъ Реббидиз дуьаяр ийиз
хъана
3 ва лагъана:

«Жув хажалатдаваз за Реббидиз дад-бидадна,
Ваз минетрин ван хъана зи;
агъа дуьньядай за цIугъ авуна –
Вазни зи ван атана.

- 4 Гъуьлуьн рикIиз дериндиз вегъена На зун,
селлери зун юкъва туна, элкъуьрна,
Ви ятарин лепеяр
зи винелай физ хъана.
5 За лагъана: „Хкатнава зун Ви вилерикай“,
амма заз мад Ви пак мескен ахквада.
6 Ви ятар зал алчуд хъана нефес къаз,
гургусди зун къуна кIевиз чуькъвена,
аруш хъана зи кьил гъуьлуьн векъера.
7 ЭвичIна зун лап дибдал къван дагъларин,
даим яз зун туна чили дапIарра,
амма Вуна, эй зи Аллагъ, зи Ребби,
зи руьгъ къуна ахкъудна агъа дуьньядай.
8 Зи къене руьгъ михъиз гъалдай фенвайла,
хтана зи рикIел Ребби,
Вав зи дуьа агакъна,
агакъна пак мескендив.
9 Тапан аллагъриз гъуьрмет ийизвайбуру
иман ийизвач туш регъим авай Аллагъдихъ.
10 За алхишрин ван хкажна
Ваз къурбандар ийида;
хиве къурди кьилизни за акъудда.
Хиласкар тек са Ребби я!»
11 Реббиди гъетрез Юнус къежел къураматдал ахкъуда
лагъана эмирна.

Мураддив агакъарай вяз

- 1 Юнус пайгъамбардив къвед лагъай гъилера Реббидин гаф агакъна:
- 2 «Къарагъ, чӀехи Нинев шегъердиз алад, За вуч ваз эмир авунатӀа, гъам ана лагъ».
- 3 Юнус къарагъна, Реббиди къалурайвал, Нинев шегъердиз фена; Аллагъдин вилерай чӀехиди язвай Нинев шегъер кӀвачелай авун патал пуд югъ герек тир.
- 4 Юнус шегъерда къекъвез хъана, са йикъан мензил атӀана ва икӀ лугъуз вязер авуна: «ЯхӀцӀур югъ ама – ахпа Нинев чкӀида!»
- 5 Ниневвийри Аллагъдихъ иман авуна: абуру сив хуъз хъана ва чӀехидалай гъвечӀидалди вирида шихин парталар алукиӀна.
- 6 И хабар Ниневдин пачагъдивни агакъна, ада, вичин тахтунилай къарагъна, пачагъвилини парталар хтӀунна, ших алукиӀна ва рухъведедал ацукъна,
- 7 пачагъдинни везиррин тӀварцӀелай Ниневдиз икӀ лугъун эмирна: «Я инсанри, я кӀвалин гъайванри, я малари, я лапагри затӀни тӀуън тавурай, чуьлдиз фин тавурай, ядни тахъурай.
- 8 Инсанарни кӀвалин гъайванар ясдин ших алаз хъурай ва абуру Аллагъдивай кӀевиз тӀалабар ийиз хъурай; гъар сад вичин чӀуру рекъелай элячӀрай ва чпин гъилералди ийизвай гужарикай къерех хъурай.
- 9 Низ чида къван, белки, Аллагъдин рикӀе регъим гъатин, Ада чалай Вичин къати хъел алудин ва чун телеф тежен».
- 10 Аллагъдиз абурун крар, абур чӀуру рекъелай элячӀнавайди акуна, Аллагъди Вичи абуруз мусибат ийида лугъунай гъайиф чӀугуна, абурал а мусибат ракъурнач.

4

Юнус пайгъамбардин наразивал ва Аллагъдин жаваб

- 1 И карди Юнус пайгъамбардиз гзаф хъел гъана.
- 2 Ада Реббидиз дуъаярна, лагъана: «Я Ребби! Бес за зи уълкведа авайла лагъайдини гъа и гафар туширни? Зун Таршишдизни гъавиляй катайди я, вучиз лагъайтІа заз чизвай хъи, Вун – хъсан, рикІе регъим авай, яргъалди сабур хуъдай, гзаф мергъемер авай Аллагъ я ва Вуна мусибат ийиз кІан хъуникай гъайиф чІугвада.
- 3 Гилани, я Ребби, завай зи чан къачу, вучиз лагъайтІа заз чан алаз жердалай къейитІа хъсан я».
- 4 Реббиди лагъана: «И карди ваз гъакъван кІевиз хъел гъанвани къван?»
- 5 Юнус шегъердай экъечІна ва шегъердин рагъэкъечІдай пата акъвазна, ана вичиз кума авуна ва анай шегъердин къилел вуч къведатІа килигиз, кумадин сериндик ацукъна.
- 6 Ребби Аллагъди са къен экъечІдайвал авуна, ам Юнусан винел серинвал жедайвал ва адан хъел алудун патал адан къилелай хкажна; Юнус и къенціел гзаф шад хъана.
- 7 Ахпа Аллагъди акІ авуна хъи, гуьгъуьнин юкъуз, пакаман яр ядайла, а къен кукра тІуьна, набатат къурана.
- 8 Рагъ экъечІдайла, Аллагъди рагъэкъечІдай патан зегъем квай гар ракъурна, ракъини Юнусан къил ифириз хъана, ам вич вичелай фена, ада вичиз ажал гун тІалабна ва лагъана: «Заз чан алаз хъунилай къейитІа хъсан я».

- 9 Аллагъди Юнусаз лагъана: «А кьен кьуруникай ваз гъакъван хъел атанани, ажал кІан жедай кьван?»
- 10 А чІавуз Реббиди лагъана: «Вуна жува зегъмет чІугун тавуна экъечІай ва вуна чІехи тавур, вич са йифиз экъечІай ва са йифиз кьурай кьенцін гъайиф чІугвазва;
- 11 За чпиз эрчІи гъилни чапла гъил гъим ятІа чара ийиз тежедай вишни къад агъзурдалай гзаф инсанар ва гзаф къадар гъайванар авай чІехи шегъердин гъайиф чІугвадачни бес?»

YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABI

Rutul dilində

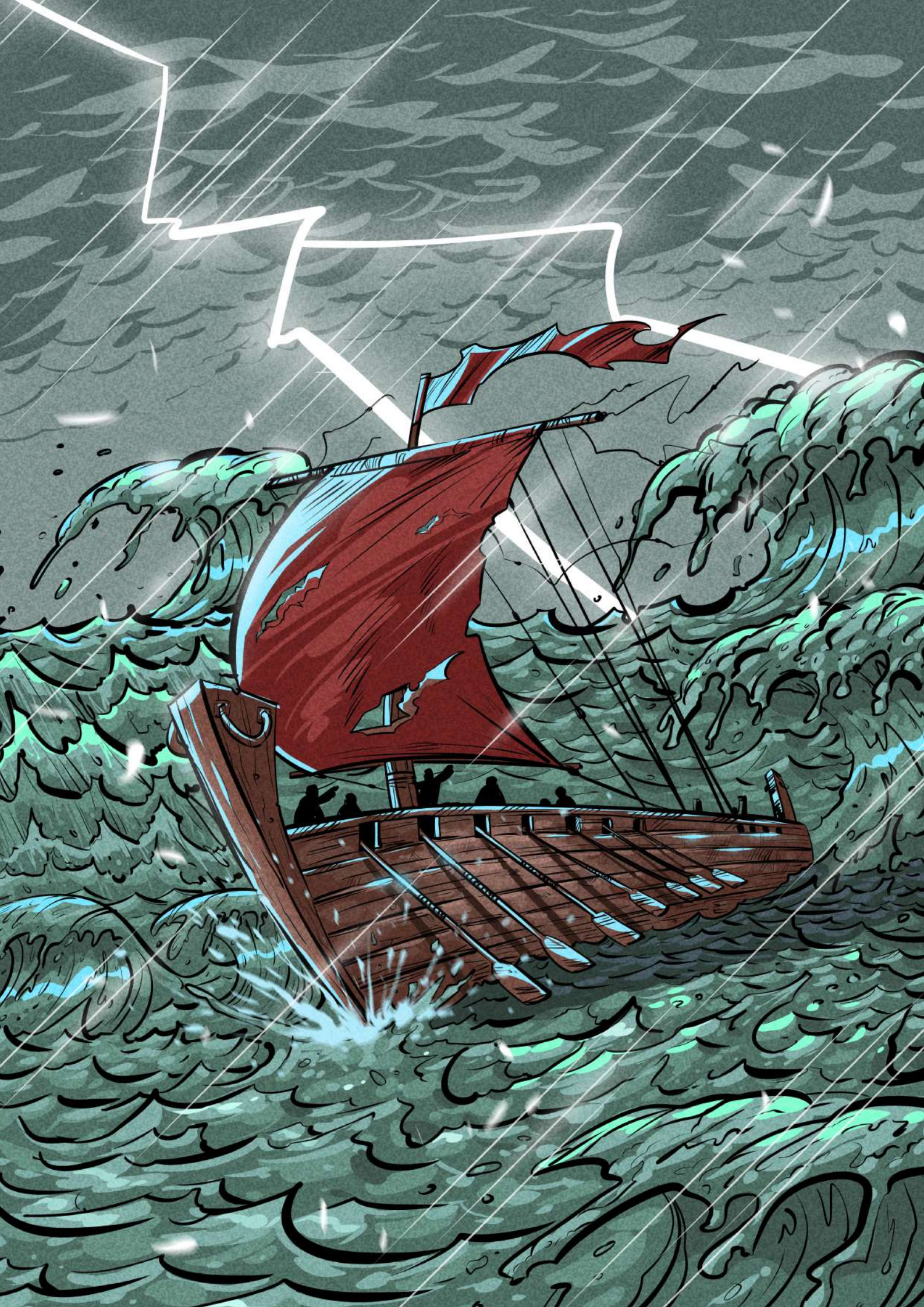
YUNUS PEYĞAMBARAD
KİTAB

Rutul ç'ililə

Yunus Rəbbimala yəxər

- 1 Sa yığa, Amittaydı dix Yunusus Rəbbimədiqı valhy yip'q'ır:
- 2 – Luza Ninevayə, havdı q'uxhdu şəhərdə vıra, havda diidi ilsanaşis elan ha'. Çün ki, havmıra haay pisdi kardımızı suraq' yipq'ır Yaa ləviq'ır vii.
- 3 Ama Yunus luzur Rəbbimala yəxir, Tarşişə rıiqhaı aıç'uur. Midi, Yafoyə yirq'ır, havdı porta Tarşişə vuıruıq'ııy gəmi varsır. Yıxhınıd haıq' vır, Rəbbimala yəxir xırıda yıkıs xhur Tarşişə vuıruıq'ııy gəmiya luıçuur.
- 4 Midi vaxtıra Rəbbimərə, dəryidə quclid kulak sıkır. Havsadı fırtına vişir ki, gəmi valxvaskal vişir.
- 5 Gəmiçiyər, kiç'ələdirə, hairsa cidi yinçık keyghas kitk'ir. Mimıra, gəmi sıla q'avaasxhur, aldaa ğad xəl, gəmiyala dəryidə q'airə haar.
Yunus ma, gəmiyədi q'ana viidi mərtəbəyə saıç'uur, lurkar, yıkdı nəq'ik kiyxhur.
- 6 Gəmiyədi q'uxhdu, minadı yanada yirq'ır ruxhur:
– Ğu hidis sarxadə? Luza, ğudu Yinçık kəyagh. Bəlkə Havnas ğudu duıııdid un yit'q'ır, yanur dıq'ırq'as saçdaltad!
- 7 Gəmiçiyəşə sa sinada ruxhur:
– Dıq'a çık' əhis, haqvas halıs gürə yanucə midi bələa vuruar. Mimıra çık' əhidə Yunusud çık' iğiyxhur.
- 8 Xhələ mimıra Yunusduqu xulkar:
– Yanudu yuq'lu midi bələa ğudu taxsıras gürə yipq'ır viimə? Ğuğud kar-sainaiat şiv viidə? Halaşıkladı yiidə? Ğu hindi ülküdıqırdı, hindi xalq'ıdıkladı yiidə?
- 9 Minara cavab hints'ar:
– Yi yevrey yii. Yic Rəbbiməs, dəryəbırnə ç'ir icad hıdı, aırşidə yiidi Yinçis səjdə haar.
- 10 Yunusa mimıda ruxhur ki, vic Rəbbimala yəxər. Mımıs yıkkənə kiç' yııvxıir, Yunusduqu xulkar:
– Ğuc hıd şiv yiidə?!!

- 11 Dəryidə çavğun ma vıxıdıqhun qucli vuıruıq'ıunay. Xhələ mimıra xulkar:
– Yuıxçə ğvas şiv haasdə ki, dəryə sakit qhivişix?
- 12 Yunusa ruxhur:
– Yi laısuır, gəmiyala dəryidə yih. Havda, dəryə sakit qhivıkıs vii. Çünki, yəs hats'ar ki, vuıqhnər yəs gürə midi quclidi çavğunak kədərq'ir dii.
- 13 Gəmiçiyəşə ma gəmi dəryidıqı ziyaxdiil əqhbuasxhur, ara çivır avarad g'alaxbır ruana, çəlix hiir. Ama, sa şivqa laıtxıış. Çün ki, dəryidə tufan, vıxıdıqhun qucli vuıruıq'ıunay.
- 14 Misə yişidə, havmıra Rəbbiməs duıaıbır hıır ruxhur:
– Ya Rəbbim, midi ədəmiyədi badannə yuıqhnər məhv mada'. Havnaa taxsır ğadişnəşdə yuıqhnər minadı ülümdü günahkararkal haisab mada'. Çün ki, Ğuc, Rəbbimərə Ğvas yıqadkal hıır yii.
- 15 Mimıra Yunus laısuır dəryidə yihir, dəryidə tufan ki yavaş qhivşir.
- 16 Midi hadisəyala xhala gəmiçiyəşis Rəbbimala havsa kiç' vişir ki, Havnas, q'urban yip'q'ır, aıhdbır hıır.

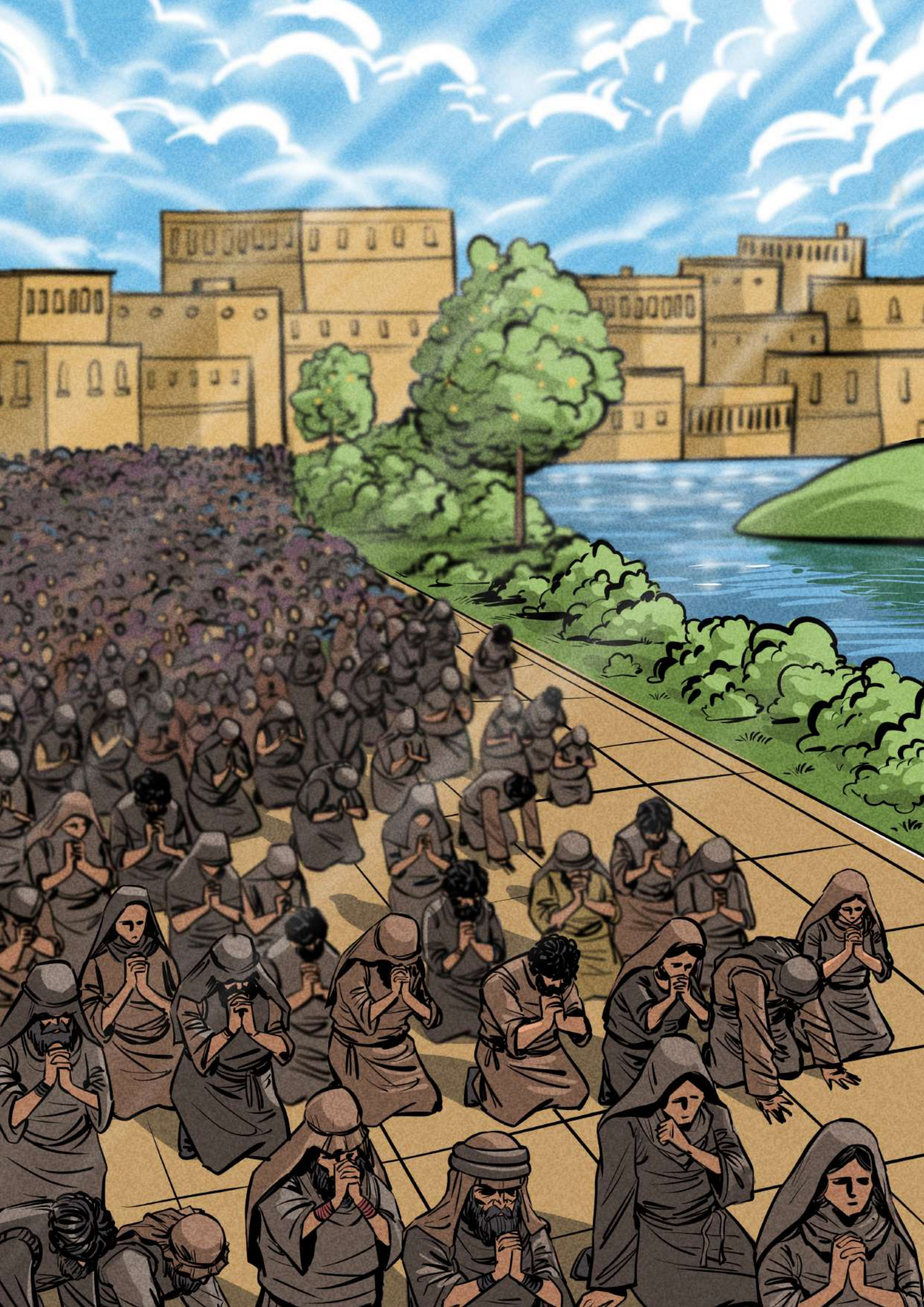

2 Yunusdu duıaı

- 1 Rəbbimərə ma, havsa hıır ki, Yunus aıkkadı sa baluğara q'urt' hıır. Yunus, xhibdi yığa, xhibdi yuışaı midi baluğadı armazda arkır.
- 2 Yunusa baluğadı armazdıqı, Rəbbiməs, cidi Yinçis duıaı vaar:
- 3 – Bəlidə irxhudə Rəbbim un hıır,
Havnas yixhid un yit'q'ır!
Sırıdıkal dərinvalıqı, Ya Rəbbim,
Yi Ğvak keyghır!
- 4 Ğuc yi rıq'a hıır,
Ən dərinvaldı yııq'aı,
Xhiddi burulğanara yi ruğa hıır,

- Ğuğud dalğabır, ya alda ruğur!
- 5 Yic-yədə huxhur:
"Yi Ğvakla cura yıkıs,
Məcbur yişinə ki,
Yəs maa Ğuğud,
Müg'əddəs xal ğavaqvas yii!
- 6 Dəryididi daıq'ılvaldı,
Yixhdi k'vaıaılə,
Xhiddi dərinvalıra sııç'ıirxaı hıır,
Kəllidi yixhdi, dəryidid uq'bur ğarçır".
- 7 Dəryididi q'ana, suvumudu kükədə,
Yəs havsakal ğaqur ki,
Haımmaıışədisnə dünüdıkla,
Yi cura yişir yii.
Ama Ğuc, Rəbbimərə, yixhdi Yinçirə,
Yi sıırıqı əqhruur,
Ts'inənə uımuır qhıvıs vii!
- 8 Candıqı umud iqhipxhur,
Ama yic, Rəbbim yik'i qhıır.
Ya Rəbbim, yic Ğvas duıaı havır,
Ğvas yixhdi duıııdid,
Ğudu müg'əddəs xala un yit'q'ır.
- 9 Vəssizdi bütəşis səjdə haamıra,
Havmıs vıdı Yinçidi raiııımdilə imtina haad yii.
- 10 Ama yic, şükür vaay ç'albır ruxhunə,
Ğvas q'urban avkas vii.
Yic aıhd hııd sinə haas yii,
Bəlidıkla uıduıxuın Yinçidıqır yii.
- 11 Rəbbimərə baluğas amır havır ki, Yunus yıkır g'uruya
səqhihixh.

3

Yunus Ninevayə ruıq'ur

- 1 Yunusus Rəbbimədıqı, q'vad ruxhunə vaih yip'q'ır:
- 2 – Luza, Ninevayə, havdı q'uxhdu şəhərdə vıra. Yic ğvada huxhusud kəlimətbir havda elan ha'.
- 3 Yunus Rəbbimədi ç'iliş gürə luzur, Ninevayə yıxır. Nineva bala aıkkadı şəhər viinay. Midi şəhərdə bitavanə ruğun badannə xhibid yığ yıqanay.
- 4 Yunus süftədədi yığa şəhərdə ğurğanə caimaıatdis elan haar:
– Yoğts'urdu yığala xhala Nineva valxa vaas vii!
- 5 Ninevayədi caimaıat Yinçidi ç'ili inamiş vişir. Q'uxhdu-ç'irnara yığa - yuişa sa şivqa ç'iliinis g'ərar vır. Cüdüşüd qünahbır başa ədərq'ır, simmıra halxud, yisid ğadbır lır.
- 6 Midi xabar Ninevadı paççağa ləviq'ıdə, taxtıdla luqhuzur, paçcahvalıd ğadbır əqlihir. Halxud, yisid ğadbır lır, naşmalvalıd aılaimatkal rıqhııdi alda suq'ur.
- 7 Xhələ, paçcaharanə sarayədi g'ulluxçiyəşə g'ərar kivxır, Ninevayə elan vaasxhur sıvıkır:
"Nə ilsanaşə, nə mal-g'arıdıra sa şivqa mailixh. Nəxir çuılə aığaıç'ıın icaza diş. Ninevayə adıqhundu sinə il amıra sa şivqa mailixh, xhəd mairaiğixh.
- 8 Sinə ilsanaşə halxud, yisid ğadbır lır, sinə heyvanmaşi ma halxud, yisid çulbır ədukur. Caimaıat quclidi səsəlixhvan Yinçık kədaghixh. Hair sa ilsan naihaiq'di rıqhıılə qhudurğur, ilsanaşis vaay zalımvalıla xıl laışixh.
- 9 Halıs hats'ar, bəlkə havsa yişinə Yinçirə fikir kııbııxaı qhavaad, yanudu yazux qhavaad. Cidi qhal savumuş qhivşinə yanur məhv qhaçdaad".
- 10 Yinçis, mimıra hıdı kardımık kaqhır, cüdüşdü naihaiq'di rıqhıılə qhudurğun ğaqur. Havnala, Yinçirə mimıs raihim qhavır, havmıs visdı bəlaa qhıvış.

Rəbbimədi raihim, Yunusdu narazıvaldı

- 1 Yunus midi kardıla bala narahat yişir, qhal laivç'uur.
- 2 Minara Rəbbiməs duıaı vaar:
– Ya Rəbbim, yi hələ yixhdi ülküdə yiidə, yic misə yıkıs yiid huxhuşmə? Havnas güre yi Tarşışə yəxir. Çün ki, yəs hats'anay ki, Ğu yazux vaay, bala sabır vaay, taxsır bağış vaay Yiniş yii. Havnala ki, mimıs raihim qhavır, bəlaa qhıvıs diş.
- 3 Hamı ma, Ya Rəbb, yixhid can laışə. Çün ki, yəs yəşəmiş yişinilə yiq'in yıxa yii!
- 4 Rəbbimərə minas ruxhur:
– Ğvas bala qhail laivç'uur viimə?
- 5 Yunus şəhərdıqı aıǵaıç'uur, viriğ aivǵuidıxdıinə yıxhur. Midə, ci cis sa külgəlix ütkə hıur. Külgüdə suq'ur güzət haar ki, haqvas şəhərdiş şiv yıkıs yiidə.
- 6 Rəbbimərə, Yinçidi q'udruttdura, Yunusdu kəllidilə alda külgə səvin badannə, sa gənəgərçək lit'q'a hıur. Rəbbimərə mid havnas güre hıur ki, Yunusus rahat yişixh. Yunus midi külgüdüs güre bala şad yişir.
- 7 Ama, baqadadı yığa, yaıkkvas Yinçirə havsa hıur ki, sa muılxuıurə mid arıqı rət'k'ur, bitki suqhulqhar.
- 8 Viriğ faıǵaivç'uidə Yinçirə viriğ aivǵuidıqı bik'id kulak sırkar. Virğirə Yunusdu kəllə havsa hupxha vaar ki, midi sust yıkıskal yişir. Minas yiq'is yıqar. Yunusa ruxhur:
– Misə yəşəmiş yişinilə yiq'in yıxa yii!
- 9 Yinçirə Yunusda ruxhur:
– Sa gənəgərçəkədi badannə ğvas misə qhail laivç'uımə? Yunusa cavab hints'ar:
– Əy, yəs yiq'iskal qhail laivç'uur!
- 10 Xhələ Rəbbimərə Yunusda ruxhur:
– Ğuc gənəgərçəkəs haiyuıxh haar. Ğuc havad nə lit'q'a hııış, nə g'ullux havıış. Havad, təkdi sa naıxaıs lit'q'ir, sa naıxaıs ki suqhuqhur.
- 11 Ama, Ninevayə veşnə qhad hağzır yıxıdnə-pisid sa-sinakla cura haas çuiǵuıy ilsan, balad ki heyvanmar ana yii. Yic şivsə midi şəhərdidi yazux çavaasdə?

YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABI

Saxur dilində

YUNUS PEYĞAMBARIN
KİTAB

Yıqsumul

Yunusun Allahıke hixvuy

- 1 Rəbbəe Amitayne duxayk'le Yunusuk'le inəxdun cuvab eyhe:
- 2 – Oza qıxha Nineva eyhene xənnə şahareeqa hark'ın maabınbışılqa hixhar he'e: co ha'an nyaayid deşin karbı Zak'le ats'a vodunbı.
- 3 Yunusumee oza qıxha, Rəbbile hixu menne suralqa, Tarşışeeqa əlyhəəs ikkiykan. Mana ghal-k'ena Yafeeqa qarayle. Ma'ad mang'vee Tarşışeeqa əlyhəən gamı t'abal ha'a. Yəqqı'na hək'ib quvu, Rəbbile hixvasva mana manbışıka gameeqa giy'ar.
- 4 Rəbbemee mane gahıl deryahılqa məxübna it'umna mıts g'uxoole, gamı haq'varasınçıl qexhe.
- 5 Gameebınbı qəpq'ı'n cone allahbışılqa ona'a giviyğal. Gamı sibık qa'asva manbışe gırgın kar deryaheeqa dağa'a. Yunusmee mane gahılqasse gamıyne avudne cıgeeqa giç'u it'umra g'alirxhu eyxhe.
- 6 Gamıyna xərna mang'usqa qarı eyhen:
– Ğu nya'a g'alirxhu? Oza qıxha yiğne Allahılqa one'e. Sayıd Mang'vee şas kumag ha'a, hapt'ıyke g'attivxhan haa'a.
- 7 Gameebınbışe sana-sang'uk'le eyhen:
– Qudora çöp k'eçç'u ilyaakas şavul-allayiy şalqa in yiğbı ı'qqə. Çöp k'eçç'umee, man Yunusulqa g'e'exha.
- 8 Manbışe mang'uke qiyghanan:
– Həşde ğu şak'le eyhelan, in şak qitxhuyn divan şavul-allane vod? Ğu hicoonexhe ha'an? Nençene qöö? Vatan nyaa'ane vob? Nene milletnane vor?
- 9 Mang'vee eyhen:
– Zı cühüt' vorna. Zı ç'iyeyiy deryah itxhıning'us, xəybışde Rəbbis Allahıs ı'bəədat ha'a.
- 10 Mang'vee manbışık'le eyhen, vuc Rəbbile hexvava. Manbı it'umba qəpq'ı'n qiyghanan:
– Ğu in hı'ıyn hicoone?

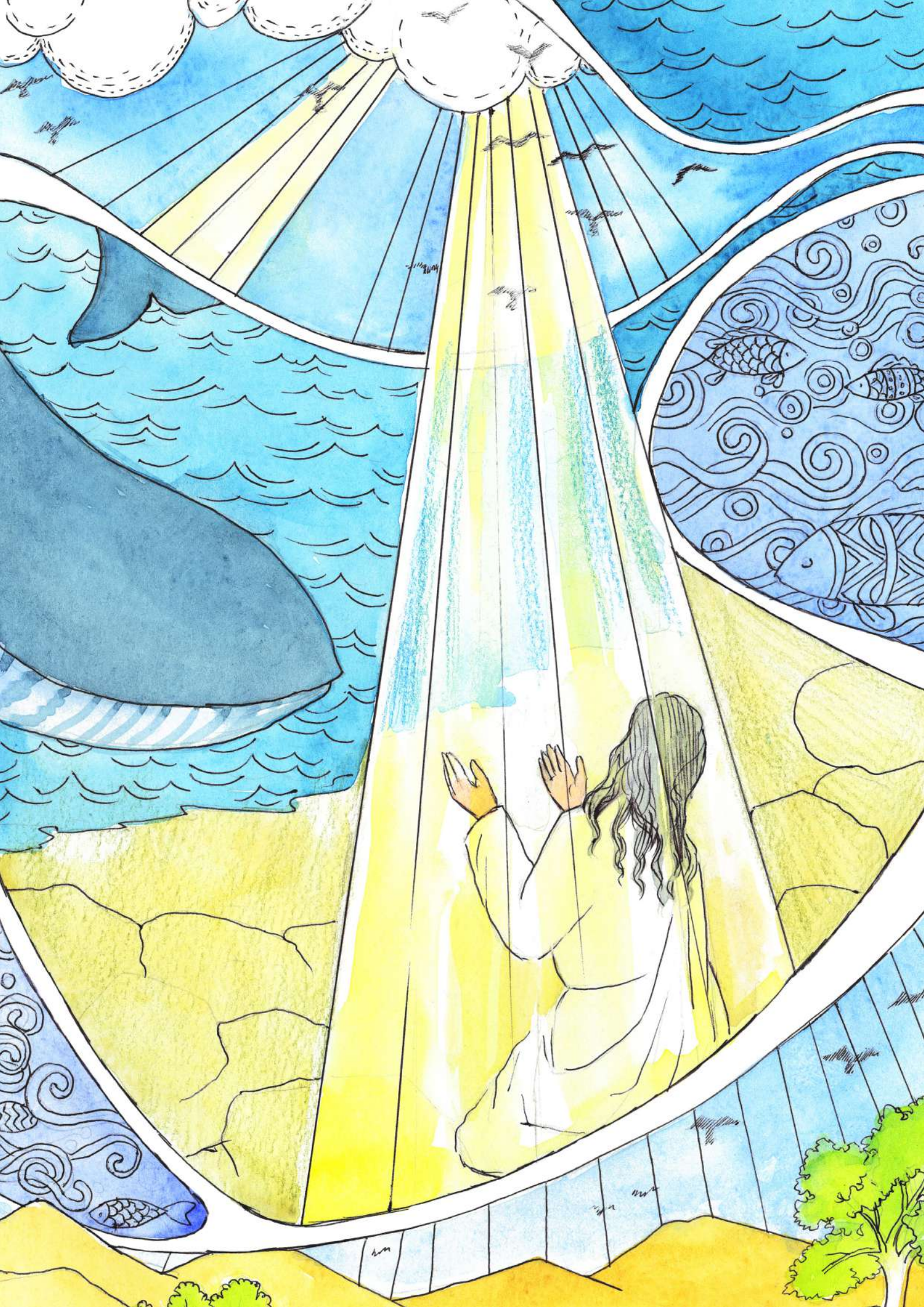
- 11 Deryaheena mits it'um qooxhe g'avcu, manbişe mang'uke qiyghanan:
– Mana mits huvoracenva şi vak hicoone ha'as?
- 12 Yunusee manbişik'le eyhen:
– Zı alyart'u deryaheeqa huvoxhre. Manke mits ulyoozarasda. Zak'le ats'an, məxübne it'umne mıtseeqa şu zal-alla gyapk'ı.
- 13 Gameebınbışis avarbı it'umda alik'arı'ı xhyan g'ıttiyxhane cigeeqana əlyhəəs vukkiykıneeyib, geeb g'ooxhene mıtsın əlyhəəs havaasar deş.
- 14 Manke manbı giviyğalanbı Rəbbilqa ona'a:
– Hicoone ixhes, Rəbb, mane insanın şi tan iləşşeva şi gimabat'a. Bınah deşung'un hı'sab şake qımeqqa. Ğu, Rəbb, Vas ıkkənəxüd hı'ı.
- 15 Manbişe Yunus aqqı deryaheeqa g'uvorxhulymee, mıtsıb ulyoozarna.
- 16 Gameebınbı it'umba qəpq'ı'n, Rəbbis cuvab huvu q'urban ablyaa'a.

Yunusna düə

- 1 Rəbbee geed xədn baluğ qalı'ı Yunus k'öğəs ilekka. Yunus baluğne vuxhnee xhebillə yığnayıy xheyible xəmnə axva.
- 2 Yunusee baluğne vuxhnenang'a cune Rəbbis Allahıs inəxübna düə haa'a:
- 3 Rəbb, zı dağamiyvalenang'a Valqa onu'u,
Ğunad alidghınıy quvuyn.
Zı ahaleençe ts'ir hav'u,
Vak'le yizda ts'ir g'avxhuna.
- 4 Ğu zı deryahne k'oralybışeeqa g'uvorxhul,
Zı xhyanbışde yı'q'nee axu,
Yiğın gırgın xhyanbıyıy dalğabı
Zal ooğançe ılğeeç'u.

- 5 Manke zı uvhuyn: "Ğu zı Vake əq'əna qı'ı,
Meed zak'le Yiğın muq'addasın xav İyerusalimee g'acesıncad".
- 6 Nafas əlyhəəsmə xhyanbı zalqa qadı,
K'oralybışeeqa qıkkı,
Vuk'lelqad xavsiy alitk'ır.
- 7 Suvabışde avqamee zı giç'una,
İttehesu Ğu dunyeyn akkabı zal oğa it'umetxha.
Ğumee yizda Rəbb Allah
Yızın tan k'oralybışeençe g'attixhan hi'iyın.
- 8 Yizda ı'mı'r k'yabat'amee,
Zı Rəbb yik'el qalı'ı,
Yizda düə Valqa,
Yiğne muq'addas xaalqa hipxırna.
- 9 Şavaayiy nişiscad karai'dəəne bütbişis ı'bəədat ha'a,
Manbışe Ğu yik'el hixan ha'a,
Colqana rəhı'm avaak'an haa'a.
- 10 Zımee şukur haa'ane mə'niybışıka
Vas q'urbanbı allya'as.
Zı huvuyn cuvab cigeeqa qalya'asın.
G'attixhan haa'ana sa Rəbb Vuc vorna!
- 11 Rəbbəe baluğuk'le uvhuynğ'a, mançin Yunus ghalençe xhyan
deşde cigeeqa qığayhe.

3

Yunus Nineveeqa arayle

- 1 Rəbbəe Yunusuk'le q'ö'es inəxdun cuvab eyhe:
- 2 – Oza qıxha Nineva eyhene xənnə şahareeqa hark'ın, Zı
uvhuynbı maabınbışılqa hixhare'e.
- 3 Rəbbəe uvhuynçıl k'ırı gyaqqı, Yunus Ninevalqa ayk'an.
Nineva geeb xəbna şahar vuxha, mançe ılğəç'esdemee xhebille
yiğniyxhe ıkkıykanan.
- 4 Yunus giyğalna şahar-volle iykar. Ts'ettıyne yiğıl ı'qqəs
əxənemene cigabışeeqa hark'ın, mang'vee eyhen:
– Yoq'ts'alyne (40) yiğile Nineva kunfa-yakun haa'asda!
- 5 Ninevağançənbışe Allahılqa inyam hı'ı, siv aqqeva ses qığayhe.
Manbışe xəring'ule otçu k'ıning'ulqamee palanbı alya'a.
- 6 Mana xabar Ninevayne paççahılqa hipxırmee, mana cune
taxtile giç'u, paççahaaşın tanalınbı g'ayşu, palan alyı'ı yı'qqıl
giy'ar.
- 7 Paççahee əmr haa'a cuneyiy ağsaqqalaaşine doyule Nineval
inəxüd eyhecənva: "İnsanaaşe, həyvanaaşe, çavra-vəq'əyn
hiççud umoyxancən, xhyanbı ulymoğacən, uxhiyxhanasıd
hımayk'ancən.
- 8 İnsanaaşılqa, həyvanaaşılqa palanbı ale'ecən. Gırgıng'vee
Allahıs geeb düə he'e. Havaasre manbışe karai'dəəne
işbışıkeyiy insanaaşıs haa'ane pisvalike xıl ts'its'ee'ecən.
- 9 Şavuk'ləne ats'a, Allahee sayıb şalqana qəl rəhı'mılqa
savak'alav'u, şi hapt'ıyke g'attivxhan haa'a".
- 10 Allahık'le manbı karai'dəəne işbışile sapk'ıl g'avcumee,
manbışılqa rəhı'm haa'a. Manbışılqa ablyaa'asva uvhuna ver,
ablyaa'a deş.

Yunusee qəl haa'a

- 1 Yunusus man diykɪn, qəlɪn qoxa eyxhe.
- 2 Mang'vee Rəbbis inəxübna düə haa'a:
– Ya Rəbb, zı hamənva nya'a xaanang'acar dişdiy uvhu?
Mançil-allar zı Tarşışeeqaniy hixu. Zak'le ats'anniy Yiğna
yugvalla avayk'an deş, Ğu rəhı'mnana, xədin sabırnana,
ablyaa'asva uvhuna ver, ablyaa'as devkanna Allah vor.
- 3 Rəbb, hicoone ixhes, həşdiyle yızın can alişşe, zas ı'mı'r haa'as
vukkan deş, qik'as ıkkən.
- 4 Rəbbəe mang'uk'le eyhen:
– Deşxhe vas mançike geəbne qəl vuxha?
- 5 Yunus qığəç'u şaharne şargne sural giy'ar. Ma'ad mang'vee
cusun verığ qıdyoot'asın xhinnen cigad ali'ı, şaharık hicoyiy
ixhesva ilyakka giy'arna.
- 6 Rəbb Allahee, Yunusus yugda ixhecənva, maa'ad əq gyaahasın
sa ala aleylya'a. Yunus man ala g'acu geer şadexhena.
- 7 Qinne yiğıl miç'eeqana mane alalqa Allahee mı'q g'ıxoolee.
Mane mı'qən ala adğənçe otXHunmee, ala qeqqvan.
- 8 Verığ ılqevç'umee, Allahee maqa kar qeqqva'ana g'ümana
mits g'ıxoole. Verığın mang'una vuk'ul gyooxhanav'u, mana sa
curay qa'a girğilymee, mang'vee cus qik'uy heqqa:
– Zas ı'mı'r haa'as vukkan deş, qik'as ıkkən!
- 9 Allahemee Yunusuk'le eyhen:
– Deşxhe vas alayl-alla geəbne qəl vuxha?
Yunusee eyhen:
– Ho'o! Zas qik'asda xhinnena qəl vuxha!
- 10 Rəbbəe mang'uk'le eyhen:
– Ğu idezuyn, ğu ilydyakkıyn sa xəmnə əərə alyadı-qeqquyn
ala vas qiykkan!
- 11 Nəxübne Zas qıdivkvanas manimee xəbna Nineva eyhena
şahar, maadın vəşşe g'alle aazır (120.000) sağıy sol dyats'an
milletiy manimeen çavra-vəq'ə?

YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABİ

Tat dilində

YUNİS PEYĞƏMBƏRƏ
KİTOBİ

Vo zuhun Tati

Yunisə qiyezərə birəni vo itoətsızıyi

- 1 «Rəbbə sıxani Ammitaya küki bə Yunis nozil bı:
- 2 Vəxi, bə Nineva – bon kələ şəhr bıra və ürə bə sokinhöyi saxt xəbərdori soz, begörə ki, bara birəgorunə xərobiyi more tə Bemən rasire».
- 3 Əmmo Yunis Rəbbə ə dəsi bə Tarşiş şəhri be virıxdən vəxişd. Bə Yəfo firmorə Tarşiş şəhrirə bö rafdə ye gəmiyi yoft. Raha həqqirə dorə Rəbbə ə dəsi be raftən vo gəmi birəgorun biyeco bə Tarşiş be rafdan gəmirə bö suvor bı.
- 4 Rəbb bə dəryoh zıhrınə külök vaxsund. Bə dəryoh ye kələ fırtıneyi vəxişd və gəmi kəm mundəbı porçə-porçə boşı.
- 5 Gəmiçiho bıtərsi uftorə hər yekiyi xudö xışdənə bə kümək qiye zə və gəmi be sük birən uncə birə borhorə bə dəryoh şundund. Yunissə gəmirə bə ziröyin cöyi duroz birə bə saxdə xə rafdəbı.
- 6 Gəmirə rəisi ürə bıtəni morə güfdi: «Tı beçi bə xısirəni? Vəxi, xudötirə qiye zən. Bəlkə tırə xüdətı imunə bə imdodmun mırası və imun məhv nə inboşım».
- 7 Bə gəmi birəgorun bə həmi güfti: «Biyönd çıp şunim, dənşim bəki görə in bəlo bısərmun mo?» Çıp şundund və çıp bə Yunis ufto.
- 8 Un mıhəl ə Yunis xəbər vəyıftund: «Bemun gü, bısərmun morə in bəlo bə ki, görəyi? Tırə sənəhəttı çiyi? Əcə morəni? Vətəntı bıçəyi? Ə komin xalqi?»
- 9 Yunis cəvob do: «Mən İbroniyum. Dəryohə və xokə bəhməl vordə səmohorə Xudöyi Rəbbə Bö ibodət soxdənum».
- 10 Bə gəmi birəgorun basdan birund ki, Yunisə ə Rəbb bə dür be birən bə virıxdən, inə beşun xışdəni nağl soxdəbı. İşun qe tərsi və güfdi: «Tı inə beçi soxdı?»

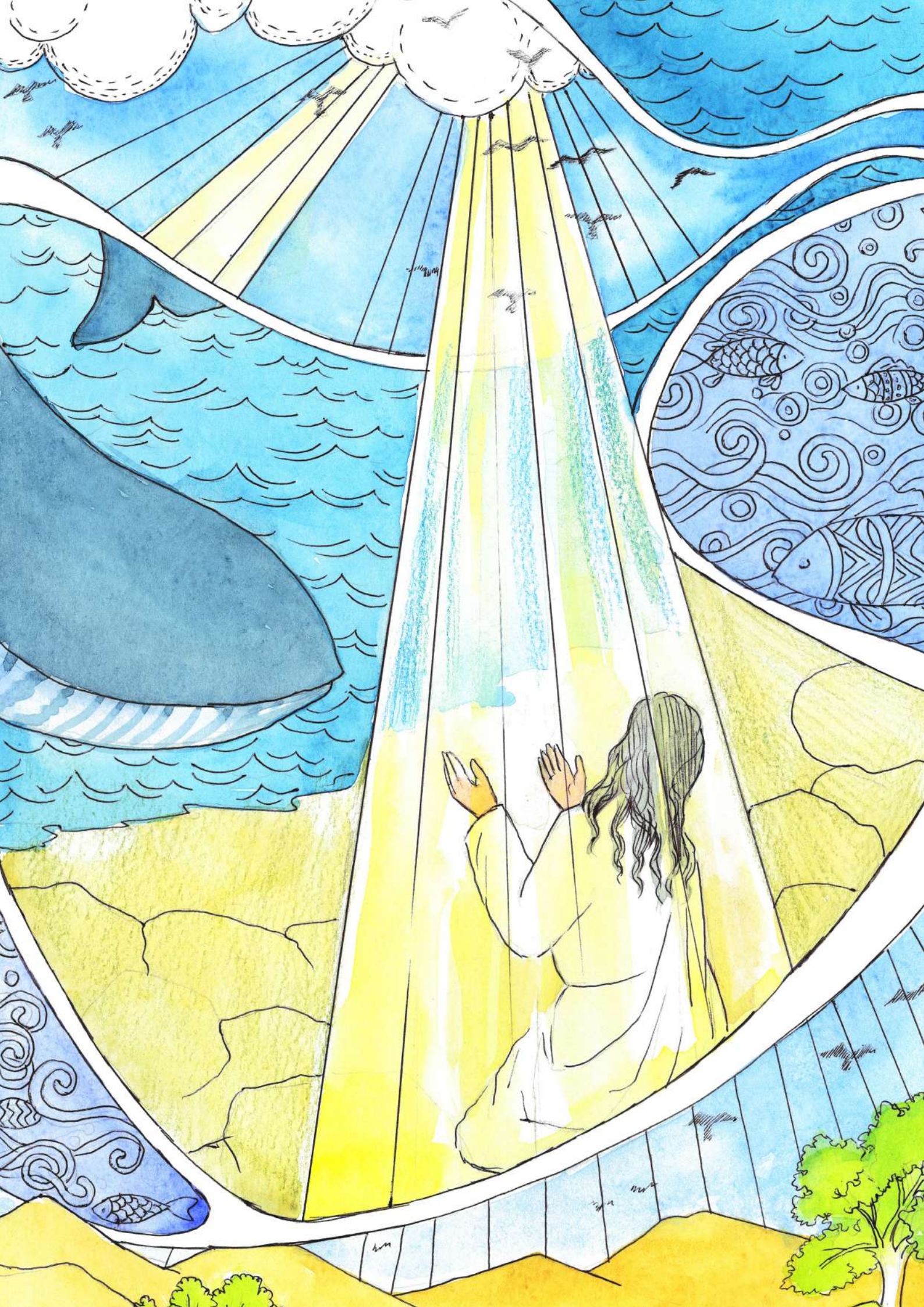

- 11 Dəryoh raftan-raftan be coşmış birən görə işun ə Yunis xəbər vəyiftund: «Votı çı sozim ki, dəryoh sokit boşı?»
- 12 Yunis beşun güfdi: «Mənə vəyıfdə bə dəryoh şunind, uncə dəryoh sokit ünbü, begörə ki, bastanum, in kələ fırtına bemən görə sər zərə».
- 13 Əmmo gəmiçiho bə sıd be yon ustorən vo səyi be əvor kəşirən boşləmiş bı, əmmo ə dəşşun nə vərmo. Begörə ki, dəryoh rafdan-rafdan coşmış bə birənbı, işunə bə təhlükə bə vingəstənbı.
- 14 Un mihəl işun bə Rəbb fəryod soxdə güfdirund: «Yo Rəbb, Betı lovə soxdənim, məhil in odəminə be cuni görə məhv boşim. Günohsızə xun bısərmun nə munı! Oxi, yo Rəbb, Tı, Xışdəntirə xostetirə soxde».
- 15 İşun Yunisə vəyıfdə bə dəryoh şundund və bə dəryoh birə fırtına xısı.
- 16 Uncə odəminho ə Rəbb saxt tərsirund və bə Rəbb qurbun vordund və əhd soxdund.
- 17 Yunisə be fübərdən Rəbb ye kələ bolıqi rasund və Yunis sə ruz-sə şö bolıqə bə şıqəmi mund.

Yunisə töybeyi vo xilosı

- 1 Yunis bolıqə ə şıqəmi Xudöyi bə Rəbb çinin dəho soxdə güfdi:
- 2 «Bə darun qəbr Rəbbə qiye zərüm,
Ü bəmən cəvob do.
Nıqılə qəbrə ə daruni fəryod soxdum,
Tı səsmənə şiniri.
- 3 Tı mənə bə nıqılıho, dəryohə bə qucoği şundi,
Mənə selho şırışd,
Tırə həmmə ləpəhötı vo dalğahötı
Ə sərmən gırəşd.
- 4 Mən güfdirum: “Tırə çımhötirə ə pışöyi piş dəkərə birum”,
Be dirəm əvoziş Tırə müqəddəs məbədtirə sə vinum?
- 5 Nəfəsmən tə bə burran mənə öho şırışd,
Mənə nıqılıho usto,
Bısərmən dəryohə güvöhöyi piçinə bı.
- 6 Kühhorə tə bə bıneyi firmorum,
Vorızməən həməşəliq dünyorə dəri basda bı.
Əmmo, yo Rəbb Xudömən, Tı cunməənə ə nıqılə çol dərordi.
- 7 Ə toqət ufdorə mirdənə bə holi bə birəni Rəbbə bö rü
gırıfdum,
Mənə dəhömən Betı,
Tırə bə müqəddəsə məbədtı rasi.
- 8 Bə püç birə bütho sər zərə
Betı birə ə lütf xışdənün imtino minund.
- 9 Əmmo mən Betı vo şükür məhnimən qurbun sə biyornum.
Əhd mənə bıco sə rasunum.
Xilos ə Rəbb morən!»
- 10 Rəbb bə bolıq əmr soxd və bolıq Yunisə ə duhun xışdən bə
xışgi vogərdund.

3

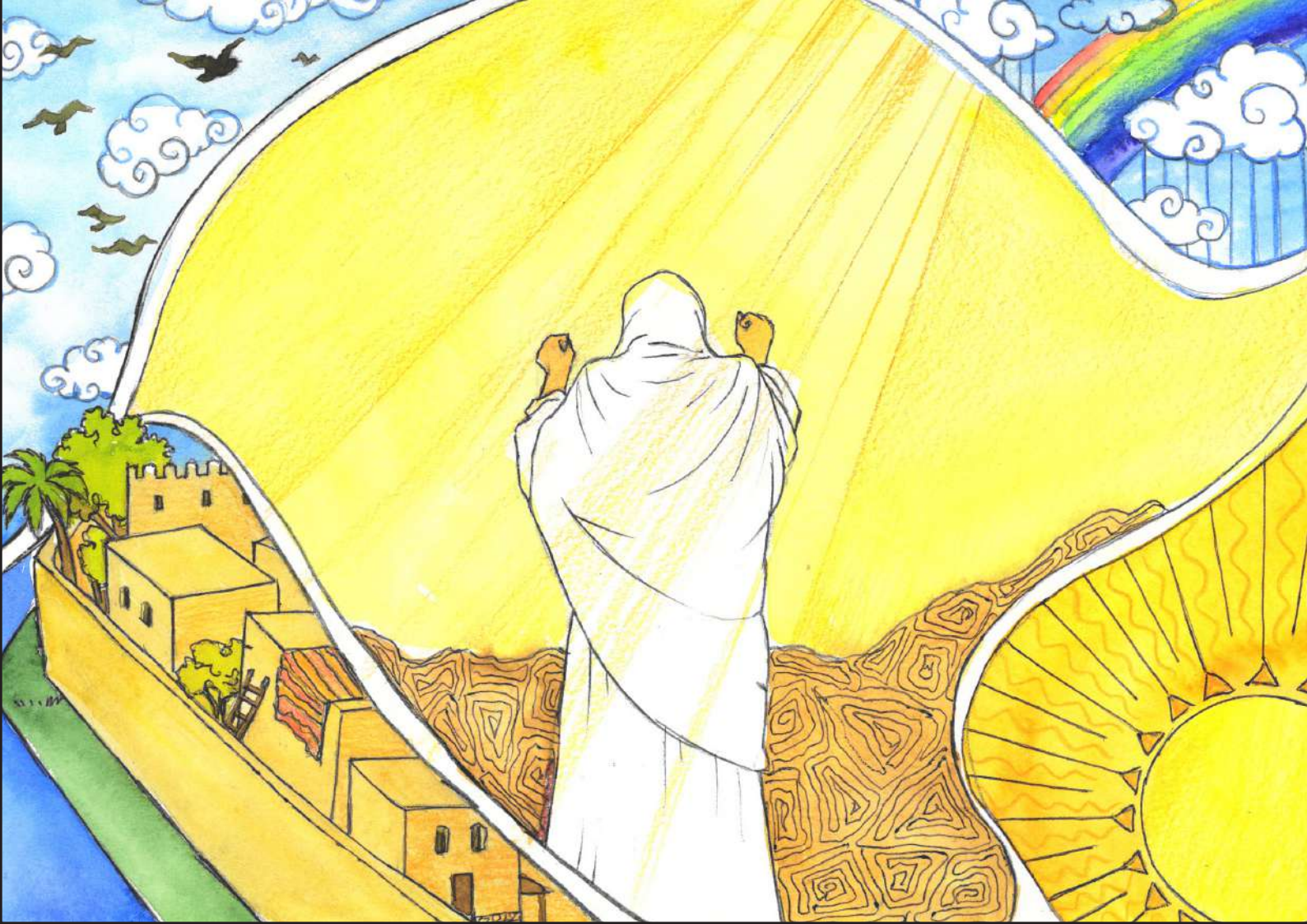
Ninevalıhorə töybə soxdəni

- 1 Rəbbə sıxani Yunisə bö dıinci dönə nozil bı:
- 2 «Vəxi, bə Nineva – un kələ şəhrə bö bira və betı güfdirə birəni sıxanhorə ürə bə sokinhöyi car kəşirə xəbərdori soz».
- 3 Yunis Rəbbə bə sıxani tobe birə vəxışdə bə Nineva rafđ. Nineviş qe kələ şəhr bı. Ürə bə sə ruz ımbısd gəşdən.
- 4 Yunis şəhrə be gəşdən boşləmiş birə ye ruzlıgə rah raft və car kəşirə güfdi: «Çıl ruzgə bəhdo Nineva sə dəğəri!»
- 5 Ninevalıho bə Xudo inənmiş bı, ruzə elon soxdə ə kələh tə bə vəcələ həmmə çul dəyıfd.
- 6 İn xəbər Ninevarə bə podşohi bırasirəni ü, ə taxt xışdən vəxışdə şöhlıq libos xışdənə ə tən xışdən vəkənd və çul dəyıfdə xokıstər şundə corə bıdaruni nışd.
- 7 Podşoh xışdənə və əyonhöyirə ə numi buyruq do ki, bə Ninevo elon soxdə güyund:
- «İnsonho hiç çiyi nə xorı, ö xorı, heyvunho, mol-qərə, gısband-bızış bə çərəgə nare və ö nəxorı.
- 8 İnsonhoyış, heyvunhoyış çul dəynı və vo həmmə zıhr xışdən bə Xudo fəryod sozı. Hər kəs ə xərobə rah xışdən və ə zılmkorə əməlhö xışdən vogərdı.
- 9 Ki basdan, bəlkə Xudo bə rəh morə, qızğınə qəzəbirə əzmun mıçərxını və imun məhv nə ımboşım».
- 10 Xudo işunə ə xərobə rah vogəşdə birənirə di. Be göreş rəhm soxdə ə əvvəli işunə bə sərşun fırsorə birəni bəlorə nə fırsə.

Xudorə bə Ninevalıho rəhmi

- 1 İn kor Yunisə bö xoş nə mo və ü hırsın bı.
- 2 Ü, bə Rəbb çinin dəho soxd: «Yo Rəbb! Mən hələ bə ölkəmən bə birəni inə nə bəfdən birummi? Ben göreş mən bə Tarşiş virıxdum, begörə ki, basdan birum, Tı lütfkor, rəhmlı, qədərsız sabırlı, bul məhəbbətli Xudoyi və rəhm soxdə bəlo nə mıfırsı.
- 3 İzunsə, yo Rəbb, lovə soxdənum, mənə cunmənə bustun, be görə, bemən ə zistən, mırdən xubi».
- 4 Rəbb güfdi: «Tırə hırsın birəntı bəgəm xubi?»
- 5 Yunis ə şəhr dərmə və şəhrə bə qül şərqı nışd. Uncə be xışdən çərdoq dırışt soxd bə soyəgiyi nışd ki, bışəhr çı sər zərə birənirə vinı.
- 6 Rəbb Xudo Yunisə bə qül zəvər səri soyagi be zərən və ürə ə xərobə holi be varasundən ye kələ gəndəloşə bitkiyi rasund. Yunis be ənin bitki görə qe şöhr bı.
- 7 Səbəhini ruz əzunsəri Xudo ye bitkirə kırı rasund. Kır bitkirə ə daruni xord və bitki xışg bı.
- 8 Aftə bıdərmorəni Xudo gərə səmumə külöki rasund. Aftə ürə sərirə suzund və ü ə toqət ufdorə be xışdən mırdən xostə güfdi: «Bemən ə zistən mırdən xubi».
- 9 Xudo bə Yunis güfdi: «Tı be ənin bitki görə beçi hırsın biri?» Ü güfdi: «Həlbəttə, hırsın birum, kəm mundəbı ki, mirum».
- 10 Uncə Rəbb güfdi: «İn bitki bə ye şö dərmə, bə ye şöyiş məhv bı. Tı zəhmət nə kəşirə, nə rasunda bə ye bitkiyi rəhtı morən.
- 11 Bəs Mən in kələ şəhr birə bə Nineva çınəm rəhm nənum? Oxi uncə soğın dəsə ə çəpinə dəs cıro nə soxdə sadi bis həzorə əzi qe inson və qeyə heyvun bə zistən».

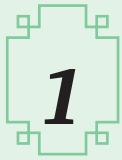

YUNUS PEYĞƏMBƏRİN
KİTABI

Talış dilində

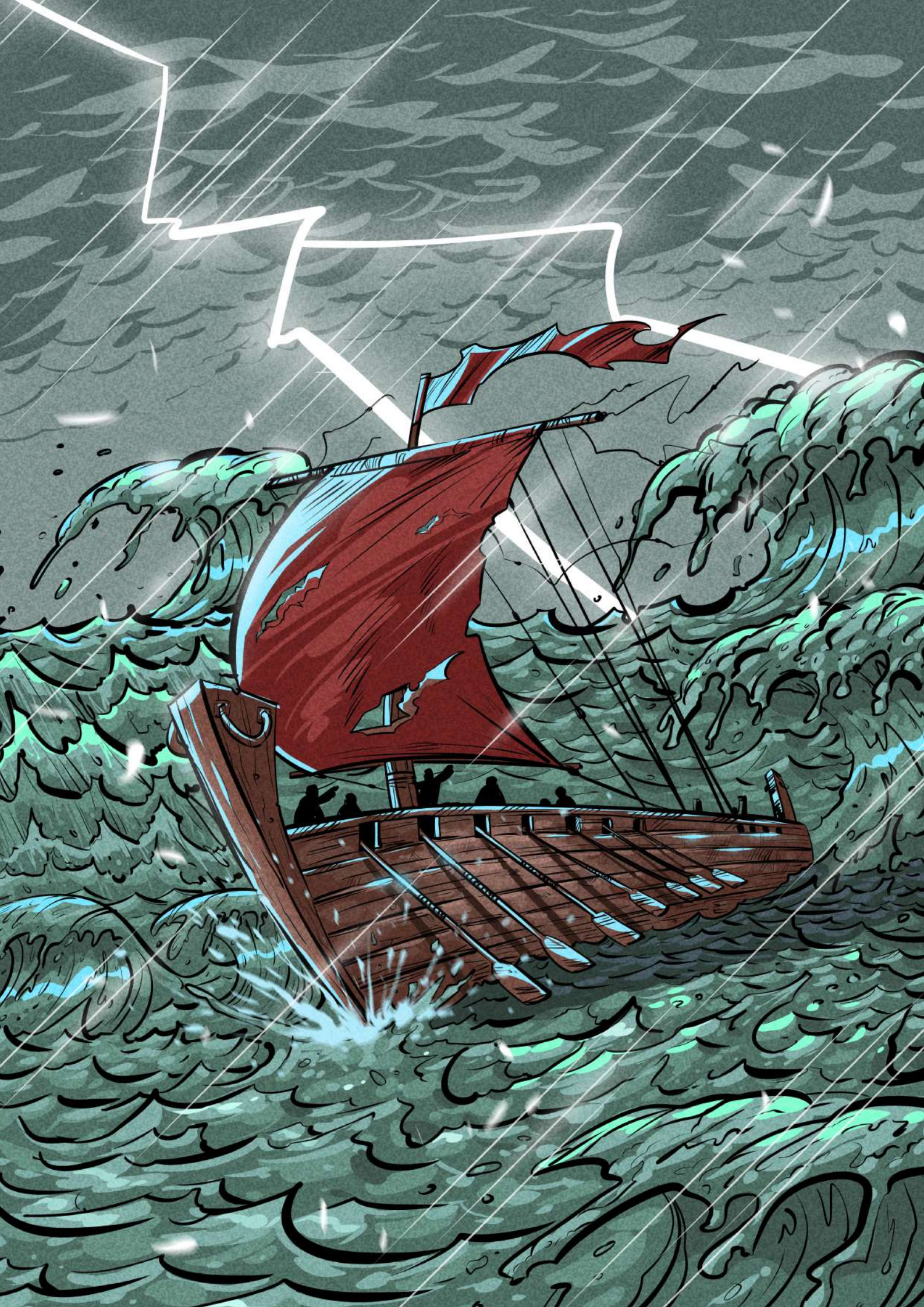
YUNİS PEYĞƏMBƏRİ
KİTOB

Talışi zıvonədə

Yunisi hele iyən çəy beitoətəti

- 1 Kulli-İxtiyori sıxan nozil be bə Amittayi zoə Yunisi:
- 2 «Bəşt, bışi bə Ninevə – bə yolə şəhr iyən car bıkəş bəçəy vəynə, çumçiko omə detobə Bəmı rəsə vəyo bıəkəson bevəci».
- 3 Əmma Yunis əşte ki, bıvıtı Kulli-İxtiyori huzuro bə Tarşış. Əv dəro qınıye bə liman Yafo, pəydo kardışe əyo şə qıləy qəmi doşe çəy ropul, penışte bə qəmi ki, deəy bışu bə Tarşış.
- 4 Əmma Kulli-İxtiyori rost kardışe dıyo dimisə zumandə vavaz, bərkə kulok bino be dıyoədə, kam mande pıtıpoə bıbu qəmi.
- 5 Qəmivonon dəşin bə tars, har kəsi sədo kardışe ıstə xıdo iyən qəmi sıvık bıbu votəynə şodoşone bə dıyo əyo bıə şəlon. Yunis isə eşəbe bə qəmi jinə hissə, olxartəbe, bərk şəbe bə han.
- 6 Qəmi rəis oməy çəy tonə, votışe: «Tı çiçe hıtəş? Bəşt, sədo bıkə ıstə Xıdo. Ğavər ıstı xıdo bə yod dənə əməni iyən əmə məhv əbınimon».
- 7 Qəmivonon votışone bəyəndı: «Boən pışk şodəmon, bunəmon ın bəlo bə çı səbəb bəçəmə sə oməy?» Şodoşone pışk, pışk eqınıye bə Yunisi.
- 8 Bəvədə parsəyn Yunisiku: «Bıvot bəmə, bəçəmə sə omə ın bəlo çiki hıubətəy? ıstı sənət çiçe? Çıkonco omeydəş? Vətəni kovrəye? Kom xəlğəş?»
- 9 Yunisi cəvob doşe: «Az İbranim. Tarseydəm dıyo iyən zəmini ofəyə kardə osmonon Xıdo Kulli-İxtiyoriku».
- 10 Əvon bərk tarsəyn iyən votışone: «Tı ımı boçi karde?» Çumçiko zıneydəbin Yunisi Kulli-İxtiyoriku diyəro beyro vite, ıstən nəql kardəşbe ım bəvon.

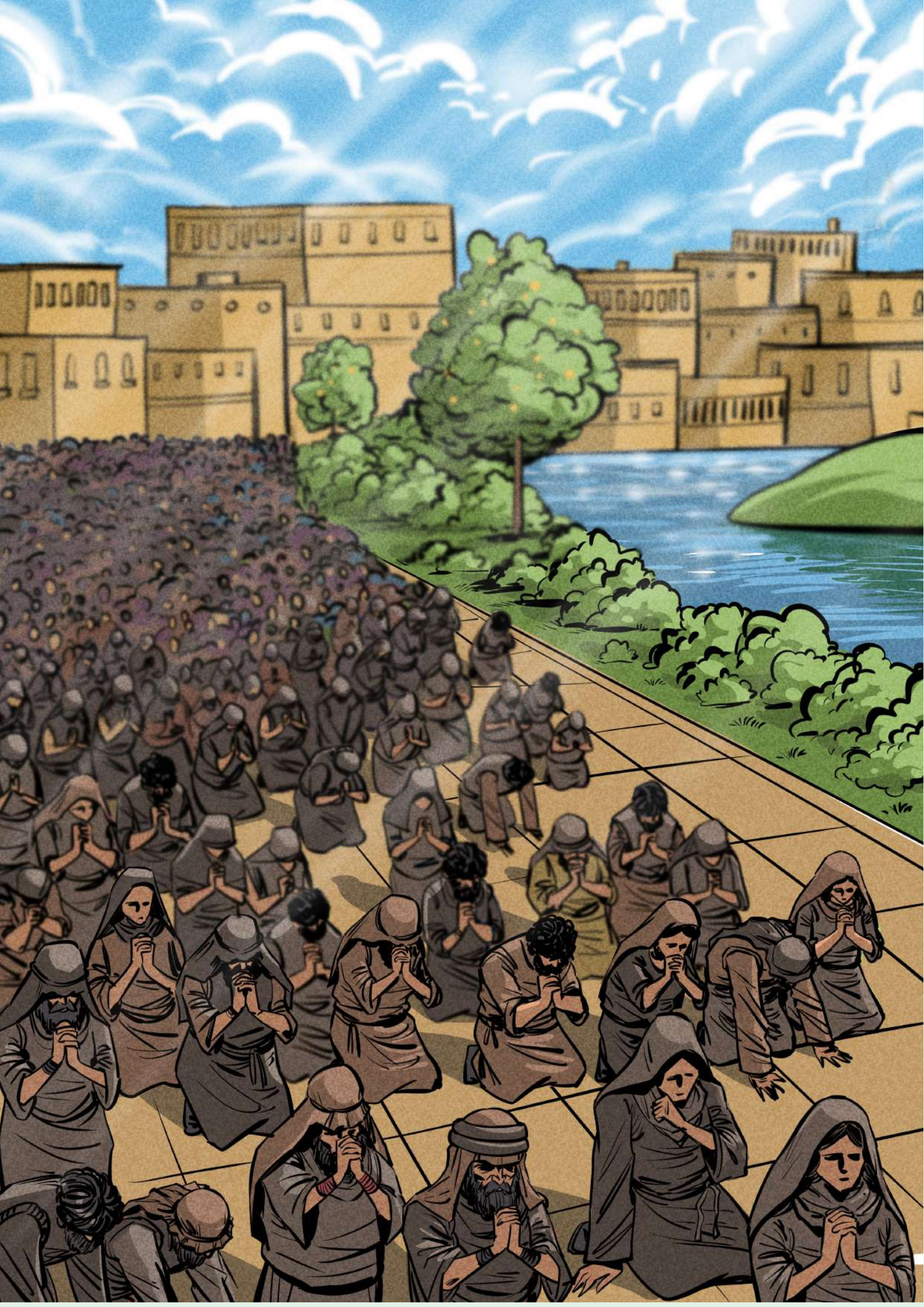
- 11 Dıyo şe-şe həniyən xuruş kardeyro əvon parsəyn Yunisiku:
«Çiç bıkəmon detı ki, dıyo aşış bıbu cəmə navədə?»
- 12 Yunisi votışe bəvon: «Mını peqətən şodən bə dıyo, bəvədə dıyo
aşış bəbe şımə navədə, çumçiko zıneydəm, ın yolə kulok bino
be bəçımıro».
- 13 Əmma qəmiyonon dilisıxto dəmandin bo çəp kəşe ki, qəmi ton
bıstəni bə hışki, əmma nıznəşone. Çumçiko dıyo şe-şe bə cuş
omeydəbe bəçəvon vəynə.
- 14 Bəvədə əvon fəryod karde-karde votışone bə Kulli-İxtiyori: «Ya
Kulli-İxtiyor, bə lovəmon Bətı, mahaşt ğır bıbəmon çı odəmi
hıubətədə. Nımandı cəmə səpe beqınoə xun! Çumçiko Tı, Ya
Kulli-İxtiyor, kardə ıştə piyəy».
- 15 Əvon peqətişone şodoşone Yunisi bə dıyo, kulok hıte dıyoədə.
- 16 Bəvədə odəmon bərk tarsəyn Kulli-İxtiyoriku iyən ğırbon
edaşte-edaşte əhd kardışone bə Kulli-İxtiyori.
- 17 Kulli-İxtiyori rosnişe qıləy yolə moy bo Yunisi ebarde iyən
Yunis se ruj-se şəv mande moy ləvədə.

Yunisi tobə iyən xılos

- 1 Yunisi moy ləvəo dıvo kardışe bəştə Xıdo Kulli-İxtiyori, votışe:
- 2 «Əzobi dılədə sədo kardıme Kulli-İxtiyor,
Əy cəvob doşe bəmı.
Fəryod kardıme çe mardon məholo,
Tı məsəy çımı sədo.
- 3 Tı şodoy mını bə nıǵılı, bə dıyo vənqo,
Ovəyzon dəqətişone mı,
İştı həmə ləpon iyən dalǵon
Dəvardin çımı səpe.
- 4 Az votıme: “Tojniyə bim ıştı çəşon vəo”,
Əmma ijən bəvindem İştı mıǵəddəsə məbədi.
- 5 Ovon dəqətişone mı tosə çımı nəfəsi bırıye,
Nıǵılıyon səşone mı,
Kəzon pepuşıyəyn bəçımı səy.
- 6 Eşim tosə bandon bını,
Əbədi vi be dınyo çımı dumo,
Ha çımı Kulli-İxtiyorə Xıdo, əmma Tı bekarde çımı con nıǵılə
coləo.
- 7 Qətime dim bə Kulli-İxtiyori, çımı con pesiyədə dılətonədə
Çımı dıvo rəsəy Bətı,
Bəştı mıǵəddəsə məbədi.
- 8 Bə puçə bıton səcdə kardəkəson
İmtino bəkarden bəvon doə bıə lutfiku.
- 9 Əmma az de şukuri nəǵmə, ǵırbon bəvam Bətı
Bə vırə bərosnem ıştə əhdi.
Xılos Kulli-İxtiyorədəy!»
- 10 Kulli-İxtiyori əmr kardışe bə moy iyən moy oqordınışe Yunis
ıştə qəvo bə hışki.

3

Yunis şeydə bə Ninevə

- 1 Kulli-İxtiyori sıxan dıminə kərə nozil be bə Yunisi:
- 2 «Bəşt, bışi bə Ninevə – bə yolə şəhr iyən car bıkəş bəvon Çımı bəti votə sıxanon».
- 3 Yunis bə Kulli-İxtiyori sıxani xoto əşte, şe bə Ninevə. Ninevə yolə şəhrbe çe Xıdo nəzərədə. Bə se ruj nəve əbi əvrəy.
- 4 Yunis dəmande şəhrədə nəve, şe i rujnə ro iyən votışe car kəşe-kəşe: «Ninevə vılo bəbe cıl ruji bəpeştə!»
- 5 Ninevəviyon bovə kardışone bə Xıdo, elon kardışone rujə, yolı-ruk həmməy tankardışone cıl.
- 6 İn xəbə rəseədə bə Ninevə podşo, əv əşte ıştə taxto, evatışe ıştə tano podşo libos, tankardışe cıl, nışte xoki səpe.
- 7 Podşo hamyəşe ıştə iyən çe əyonon nomo ki, Ninevədə elon bıkən bıvotın: «Hiçi nəhən, bə kəfşən nışun iyən ov penışomın nə insonon, nə həyvnonon, nə mol-mələ, nəənki pəson-bızon.
- 8 Cıl tan bıkən insononən, həyvnononən iyən dılısıxt fəryod bıkən bə Xıdo. Har kəs oqardı ıştə yavə roo iyən ıştə daston zoriku.
- 9 Ki zıneydə, ğavər Xıdo bə rəhm bome, bəqordıne çəməku ıştə qılə ğəzəbi, məhv əbınimon əmə».
- 10 Xıdo vindişe çəvon koon, çəvon yavə royku oqarde. Əve bə rəhm oməy, nıvğandışe sıftəku bəçəvon səpe vığande piyə bəlo.

Yunisi ğıyz iyən çe Xıdo lutf

- 1 In ko hiç xoş noməy bə Yunisi, əv ğıyzin be.
- 2 Əy dıvo karde-karde votışe bə Kulli-İxtiyori: «Ya Kulli-İxtiyor! Az hələ ıstə məmləkətdə beədə ımı voteydənıbim? Bı səbəb az vitim bə Tarşış, çumçiko zıneydəbim, Tı lutfkorə, rəhminə, behəddə səbrinə, bolə mehibbətinə Xıdoş, rəhm bəkardeş, bəlo nibəvğandəş!
- 3 Ha Kulli-İxtiyor, esət isə, bəlovəm, bıstən çımı conı, çumçiko bomı marde çoke mandesə».
- 4 Kulli-İxtiyori votışe: «Çokə koye ıstı ğıyzin be?»
- 5 Yunis beşe şəhəro, nışte şəhəri həşibeşə tərəfədə. Əyo jəşe boştə ləm, nışte çəy soğnadə ki, bıvındı şəhərədə bıə ğəziyon.
- 6 Kulli-İxtiyorə Xıdo vığandışe qıləy təğ ki, rost bıbu bo Yunisi səpe soğnə eğande iyən əy bevəcə holə peroxniye. Yunis xəyli şo be bı təğiro.
- 7 Əmma maşkinəy çəsoni Xıdo rosnişe qıləy rəsə melı. Melı dılətono hardışe rəsə, əv hışk be.
- 8 Həşi beşəədə Xıdo rosnişe qemıj. Həşi pesutışe çəy sə, əv incori qınıye, boştə marde piye-piye votışe: «Bomı marde çoke mandesə».
- 9 Xıdo votışe bə Yunisi: «Bəqəm çokə koye ıstı bı rəsəyro ğıyzin be?» Əy votışe: «Həlbəttə, çoke, jıqo ğıyzin bim ki, kam mande bıvardım».
- 10 Bəvədə Kulli-İxtiyori votışe: «İstı dılı suteydə bə zəhməti nıkəşə iyən penırosniyə, i şəvədə bemə iyən i şəvədə məhv bıə rəsə.
- 11 Bəs Çımı dıl çoknə nısutı bo dıjdə şəhər Ninevə, əyo jiyə ıstə rostə dastı çəpə dastiku co karde nızınə sadı vist həzosə vey insoni iyən çandə həyvoni?»

Yəhudi dilində	6-15
Azərbaycan dilində	16-25
Ləzgi dilində	26-35
Rutul dilində	36-45
Saxur dilində	46-55
Tat dilində	56-65
Talış dilində	66-75

Azərbaycan dilində

ibt.org.ru

Ləzgi dilində

ibt.org.ru/

Rutul dilində

Saxur dilində

Tat dilində

Peygemberhona Bi Boreyi

